

Juni 2026

Važželeahki koblingsstasjon

Konsekvensutredning landskap

Sammendrag

Det planlagte tiltaket ved Važželeahki koblingsstasjon er konsekvensutredet for fagtema landskap i henhold til Miljødirektoratets veileder M-1941. Influensområdet er delt inn i seks delområder, som er vurdert med hensyn til verdi, påvirkning og konsekvens.

Tiltaket omfatter etablering av ny koblingsstasjon i et eksisterende masseuttak, samt nye luftledninger og kabelanlegg. De viktigste landskapsvirkningene er knyttet til økt synlighet av tekniske anlegg, terrenginngrep og noe økt fragmentering.

De største virkningene oppstår i delområdene LV03 og LV01, mens øvrige delområder i hovedsak påvirkes i liten grad.

Resultater fra konsekvensutredningen

Delområde	Verdi	Påvirkning	Konsekvens
LV01 – Langvatndalen	Middels	Noe forringet	Noe negativ
LV02 – Sandnesdalen	Stor	Ubetydelig endring	Ubetydelig
LV03 – Utløp Sandneselva	Stor	Noe forringet	Middels negativ
LV04 – Langfjorden	Stor	Ubetydelig endring	Ubetydelig
LV05 – Sandnes	Noe	Ubetydelig endring	Ubetydelig
LV06 – Høgfjellet	Noe	Ubetydelig endring	Ubetydelig

Samlet sett domineres konsekvensbildet av få delområder med negativ påvirkning, mens øvrige delområder i hovedsak forblir uendret

Tabellen er basert på vurderingene i konsekvensutredningen, hvor hvert delområde er analysert med hensyn til landskapskarakter, verdi og påvirkning.

De største negative virkningene er knyttet til:

- LV03 – Utløp Sandneselva, som følge av direkte inngrep fra koblingsstasjonen og økt synlighet.
- LV01 – Langvatndalen, som følge av nye luftledninger og økt fragmentering

For øvrige delområder vurderes påvirkningen som liten som følge av avstand, eksisterende inngrep og skjerming fra terreng og vegetasjon.

Basert på verdi, påvirkning og konsekvens for hvert delområde, har tiltaket fått den samlede konsekvensen noe negativ konsekvens

Vurderingen er basert på at ett delområde har middels negativ konsekvens, ett delområde har noe negativ konsekvens, mens øvrige delområder har ubetydelig konsekvens

Oppdragsnr.

A283612

Dokumentnr.

11009-COW-GEN-00008

Versjon**Utgivelsesdato****Beskrivelse****Utarbeidet****Kontrollert****Godkjent**

04A

25.06.2026

Justert etter kommentarer fra NVE

OLAA

FRKH

FRKH

03A

20.02.2026

Justering etter kommentarer fra Statnett.

JTNA

IFGR

LPLO

02A

15.01.2026

Justering etter kommentarer fra Statnett.

JTNA

IFGR

KDLA

00

24.01.2025

Første utkast

JTNA

IFGR

KDLA

Innhold

Sammendrag	2
Innhold	4
1 Innledning og formål	6
1.1 Bakgrunn for utredningsarbeidet	6
1.2 Mål for prosjektet / konsesjon.....	7
2 Beskrivelse av tiltaket	7
2.1 Prosjektavgrensning/ tiltaket (generelle forhold).....	7
2.2 Influensområdet	11
2.3 Nullalternativet	12
2.4 Vurdering av alternativer	12
3 Krav til utredningen	13
3.1 Gjeldende rammer og premisser	13
4 Metode	13
4.1 Kriterier for verdi.....	14
4.2 Kriterier for påvirkning.....	15
4.3 Kriterier for konsekvens	17
4.4 Sammenstilling av konsekvens	18
5 Kunnskapsgrunnlaget	19
5.1 Avgrensning av fagtema	19
5.2 Eksisterende kunnskap.....	20
5.3 Feltbefaring.....	20
5.4 Usikkerhet ved kunnskapsgrunnlaget	21
6 Dagens situasjon	22
6.1 Kommunale planer	24
6.2 Landskapsregioner.....	24
6.3 Landskapstyper.....	25
6.4 Landformer og landskapsrom.....	27
6.5 Arealbruk	28
6.6 Eksisterende inngrep.....	29
6.7 Sammenhengende naturområder (INON).....	30
7 Delområder	31
8 Virkninger av tiltaket	32
8.1 Delområde LV01 - Langvatndalen	32
8.1.1 Dagens situasjon for delområdet.....	32
8.1.2 Vurdering av verdi	34
8.1.3 Vurdering av påvirkning	34
8.1.4 Konsekvenser av tiltaket	36
8.2 Delområde LV02 - Sandnesdalen.....	36
8.2.1 Dagens situasjon for delområdet.....	36
8.2.2 Vurdering av verdi	38
8.2.3 Vurdering av påvirkning	38
8.2.4 Konsekvenser av tiltaket	39
8.3 Delområde LV03 – Utløp Sandneselva.....	39
8.3.1 Dagens situasjon for delområdet.....	39
8.3.2 Vurdering av verdi	42

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

8.3.3	Vurdering av påvirkning	42
8.3.4	Konsekvenser av tiltaket	44
8.4	Delområde LV04 - Langfjorden	44
8.4.1	Dagens situasjon for delområdet	44
8.4.2	Vurdering av verdi	47
8.4.3	Vurdering av påvirkning	47
8.4.4	Konsekvenser av tiltaket	47
8.5	Delområde LV05 - Sandnes	48
8.5.1	Dagens situasjon for delområdet	48
8.5.2	Vurdering av verdi	49
8.5.3	Vurdering av påvirkning	49
8.5.4	Konsekvenser av tiltaket	50
8.6	Delområde LV06 - Høgfjellet	50
8.6.1	Dagens situasjon for delområdet	50
8.6.2	Vurdering av verdi	50
8.6.3	Vurdering av påvirkning	51
8.6.4	Konsekvenser av tiltaket	51
9	Samlet konsekvens	51
9.1	Midlertidige virkninger og indirekte virkninger	52
9.1.1	Midlertidige virkninger	52
9.2	Samlet belastning	52
10	Skadereduserende tiltak	53
10.1	Skadereduserende tiltak i permanent situasjon	53
10.2	Skadereduserende tiltak i anleggsperioden	53
11	Usikkerhet ved utredningen	53
12	Referanser	54
13	Revisjonsbeskrivelse	55

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

1 Innledning og formål

Denne konsekvensutredningen for landskap er utarbeidet som en del av konsesjonssøknad for ny Važželeahki koblingsstasjon og omlegging 132 kV Skogfoss–Varangerbotn.

I konsekvensutredningen av tiltaket er det tatt utgangspunkt i Miljødirektoratet sin Veileder M-1941, konsekvensutredning av klima og miljø (Miljødirektoratet, 2024). Rapporten er utarbeidet av Landskapsarkitekt Jofrid Fagnastøl og Landskapsarkitekt Johanne Trandem Næss.

1.1 Bakgrunn for utredningsarbeidet

Statnett SF (org.nr. 962986633) er systemansvarlig nettselskap som har ansvaret for å koordinere produksjon og forbruk i kraftsystemet. Strøm kan ikke lagres, og må brukes i det øyeblikket den produseres. Derfor må det til enhver tid være balanse mellom forbruk av og tilgang til elektrisitet.

Statnett eier og driver store deler av det sentrale norske kraftnettet (transmisjonsnettet) og den norske delen av ledninger og sjøkabler til utlandet. Transmisjonsnettet er en sentral del av samfunnets infrastruktur. Det å planlegge og bygge ut nettet i takt med behov og samfunnsøkonomisk lønnsomhet er en av Statnetts hovedoppgaver. Gjennom en effektiv utvikling av nettet er målet å bidra til økt verdiskaping, legge til rette for reduserte klimagassutslipp og bevare en trygg strømforsyning. Planlegging, utbygging og drift av Statnetts anlegg skal foregå med hensyn til klima, natur og miljø, menneskerettigheter og sosialt ansvar.

Statnett eies av staten og er organisert etter Lov om statsforetak. Energidepartementet representerer staten som eier.

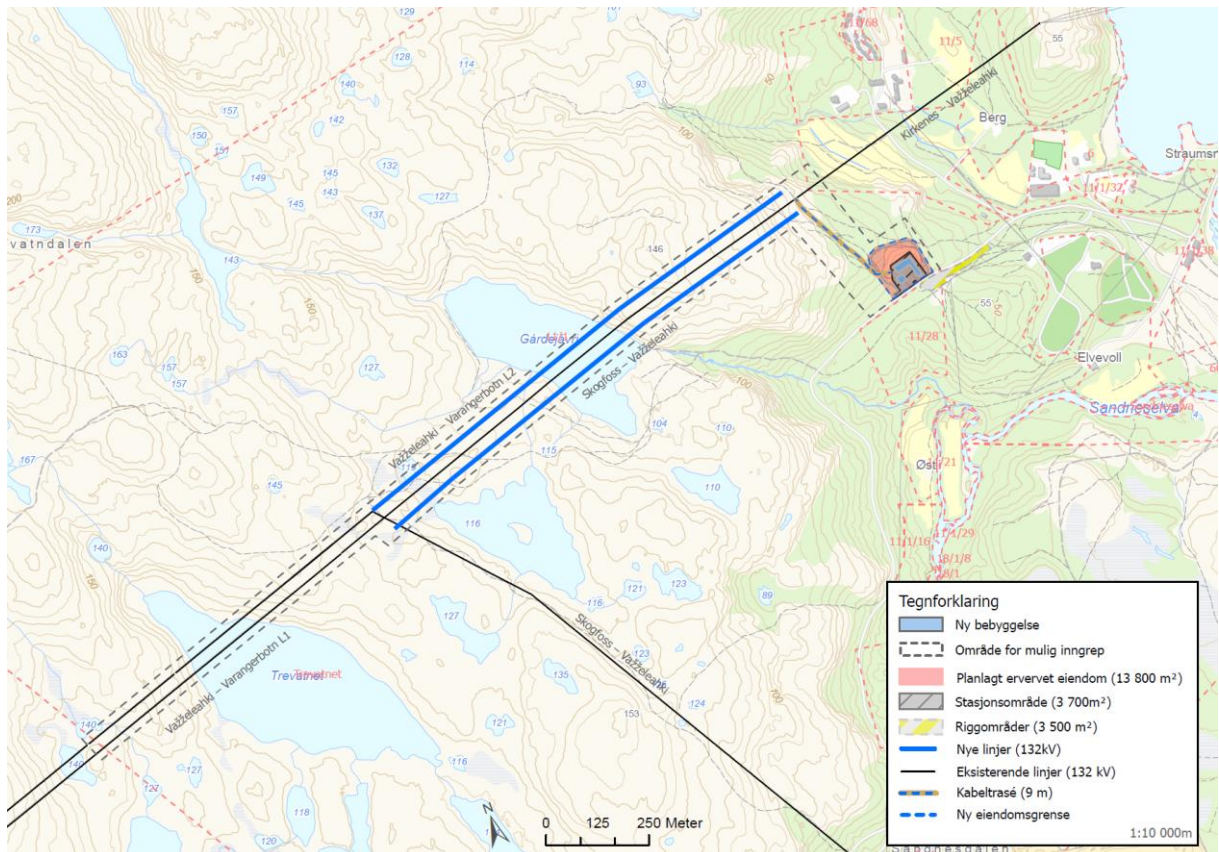
Statnett søker i henhold til energiloven § 3-1 om konsesjon for bygging og drift av følgende elektriske anlegg for ny Važželeahki koblingsstasjon:

- Stasjonsbygg med 132 kV innendørs gassisolert koblingsanlegg (areal ca. 700m², høyde ca. 10 m)
- 1 stk. reaktivt kompenseringanlegg, med luftisolert bryteranlegg.
- 132 kV kablet innføring i grøft av to ledninger (ca. 350 meter):
 - Varangerbotn–Kirkenes
 - Varangerbotn–Skogfoss
 - Lager/garasje (areal ca. 400m², høyde ca. 5m)
- Inngjerdet stasjonsområde på 3 700 m² og erverv av omtrent 13 800 m² areal

Statnett søker i henhold til energiloven § 3-1 om konsesjon for følgende tiltak på eksisterende ledningsanlegg:

- Omlegging av eksisterende 132 kV ledning Skogfoss–Varangerbotn over en strekning på ca. 1,3 km til ny Važželeahki koblingsstasjon.

Tiltaket skal konsekvensutredes i henhold til bestemmelsene i forskrift om konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven.

Figur 1-1: Forslag til plassering av Važželeahki koblingsstasjon, nye linjer (blå strek) vestover fra Važželeahki koblingsstasjon og kabeltrasé for tilknytning av linjene til koblingsstasjonen. (Kilde: COWI)

1.2 Mål for prosjektet / konsesjon

Prosjektet skal løse forsyningssikkerhet og økt overføringskapasitet inn til Sør-Varanger. Prosjektet vil sikre kapasitet til å forsyne prognosert forbruksvekst slik at Statnett overholder sin tilknytningsplikt. Stasjonen vil også gi god forsyningssikkerhet ved feilsituasjoner, og gir et handlingsrom for fremtidige fornyelser av de gamle 132 kV ledningene samt utstrekning av transmisjonsnettet. Tiltaket er i henhold til Områdeplan Nord (Statnett, 2022).

2 Beskrivelse av tiltaket

2.1 Prosjektavgrensning/ tiltaket (generelle forhold)

Omsøkt tiltak omfatter bygging av ny Važželeahki koblingsstasjon, ca. 8,0 km sørvest for Kirkenes. Tiltaket inkluderer omlegging av eksisterende 132 kV linje Skogfoss–Varangerbotn, samt innsløyving av eksisterende 132 kV linje Varangerbotn–Kirkenes via nytt kabelanlegg mellom eksisterende linje og ny Važželeahki koblingsstasjon.

I forbindelse med omlegging vil eksisterende linje Varangerbotn–Skogfoss splittes i to seksjoner og nye benevnelser blir Važželeahki–Varangerbotn L2 og Skogfoss–Važželeahki.

Eksisterende linje Varangerbotn–Kirkenes vil sløyfes inn på Važželeahki stasjon og dermed deles i to seksjoner benevnt Važželeahki–Varangerbotn L1 og Kirkenes–Važželeahki.

I tillegg skal det tilrettelegges for riggområde, snølagring og parkering.

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

Važželeahki koblingsstasjon

Važželeahki ligger i Sør-Varanger kommune 8,0 km sørvest for Kirkenes sentrum, i et terreng som heller nedover mot Uhcavuonna. Koblingsstasjonen planlegges i den nordlige enden av Sandnesdalen, nord for vegen, i et område som tidligere har blitt benyttet som masseuttak av sand og grus (jf. Figur 2-1).

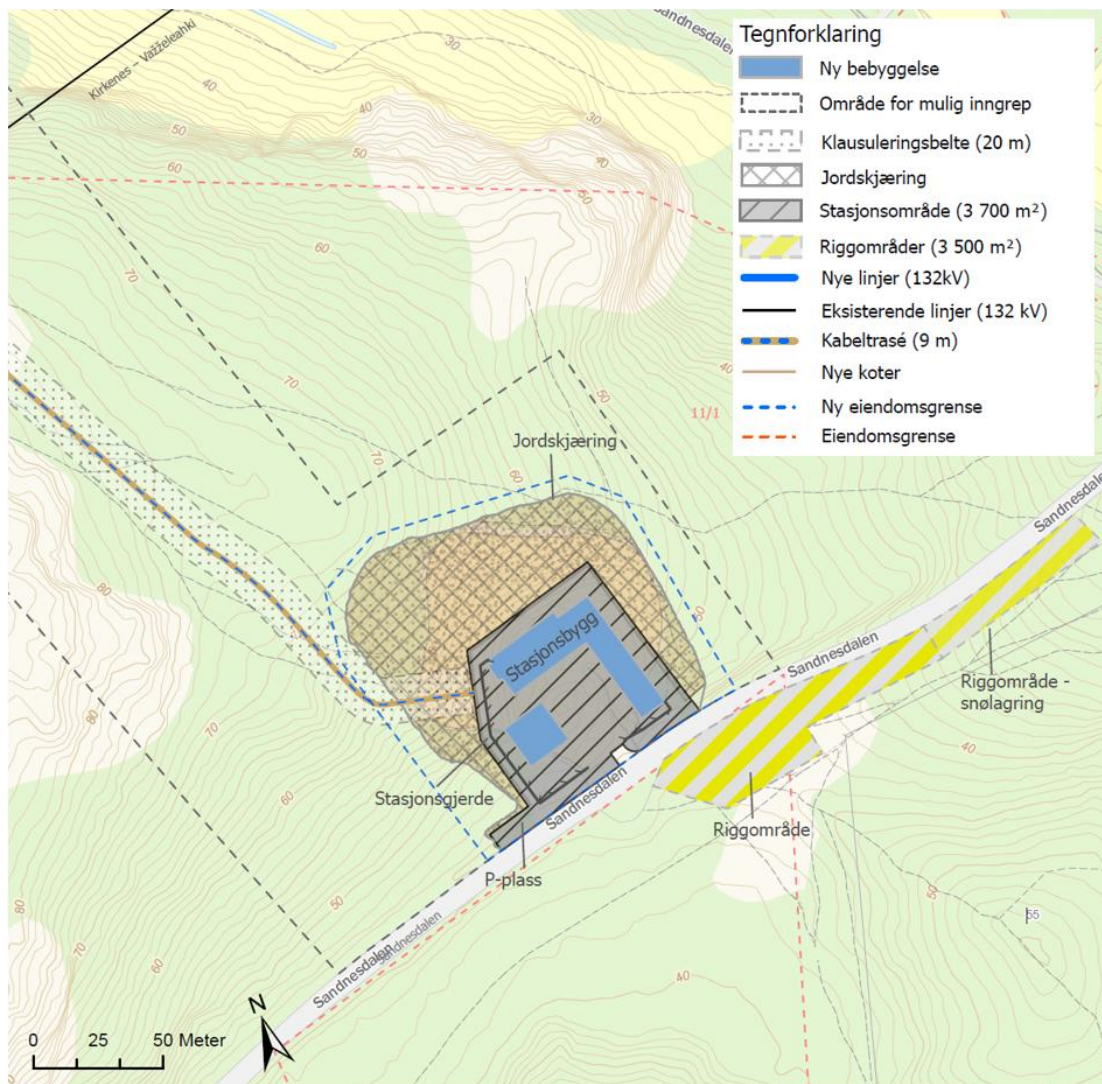
Størrelsen på inngjerdet stasjonsområde er ca. 3 700 m². Det er krav om stasjonsgjerde med minimum 3,1 m høyde rundt koblingsstasjonene og det planlegges for en 3 m bred inspeksjonstrasé rundt gjerdet. Terrengnet rundt tomten må tilpasses, og det vil bli en jordskjæring rundt tomten som vil gå utover det eksisterende masseuttaket (jf. Figur 2-1). Totalt areal for ny stasjonstomt vil utgjøre ca. 13 800 m².

Det vil bli etablert to bygninger på stasjonsområdet, stasjonsbygg og lager/garasje. Stasjonsbygget vil ha en grunnflate på ca. 700 m² og høyde er ca. 10 m. Tak blir av asfaltbasert belegg og huset bygges i tråd med Statnetts standard. Lager/garasje vil få en grunnflate på ca. 370 m² og høyde blir ca. 5 m. Lager/garasje oppføres i prefabrikkert betong e.l. og tak blir av asfaltbasert belegg.

Luftkjølt reaktivt kompenseringсанlegg etableres utendørs på platting. Grunnflate på konstruksjonen er ca. 300 m², og det etableres 1,2 m betongmur, med 1,8 meter sikkerhetsgjerde over, for en total høyde på 3 m rundt anlegget. Det vil bli etablert en kraftspenningstransformator for forsyning til anlegg i koblingsstasjonen.

Kabelgrøft

Fra de to kabelendemastene ved Važželeahki vil det bli etablert jordkabelanlegg mellom luftlinje og stasjonen. Kabeltraseen får en bredde på om lag 9 meter. I tillegg legges det et klausuleringsbelte over kabeltraseen slik at den totale bredden blir 20 meter, som vist i illustrasjonen nedenfor.

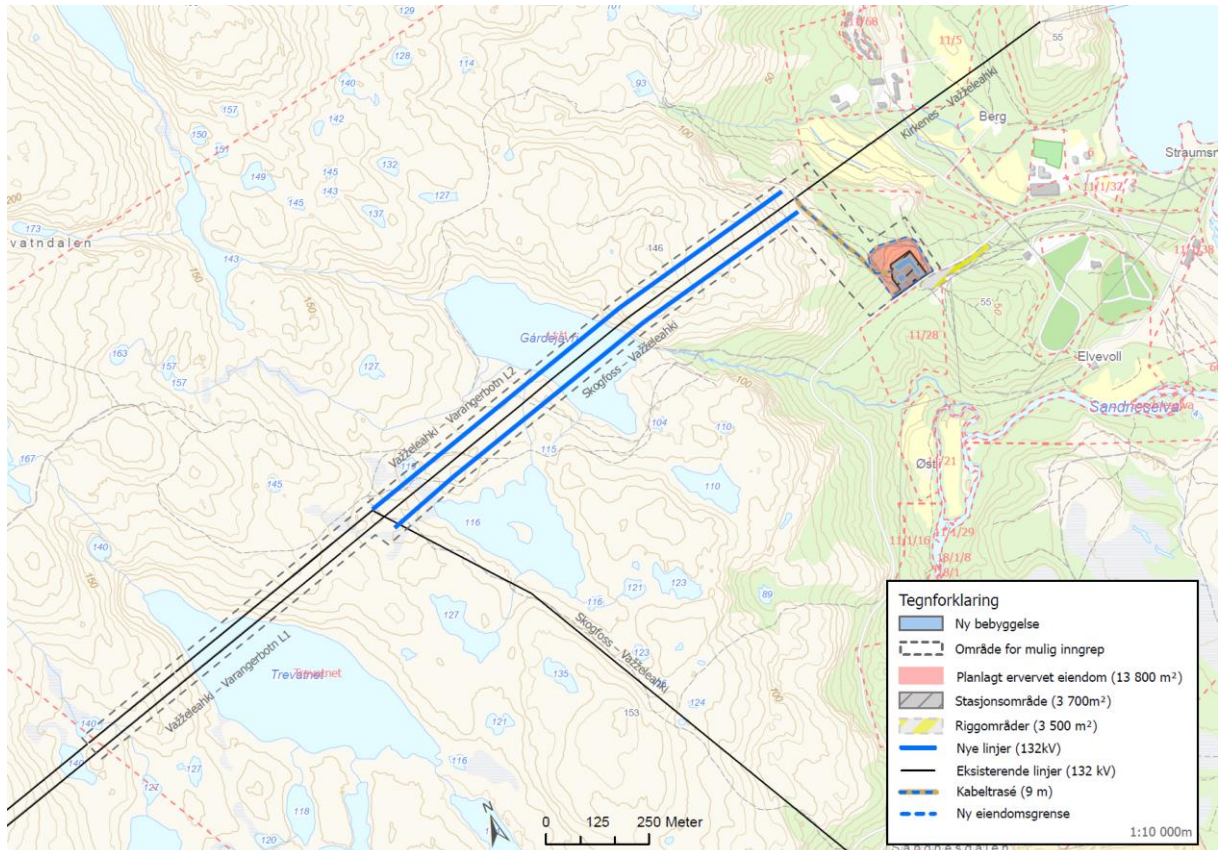
Figur 2-1: Planlagt plassering av Važželeahki koblingsstasjon og kabeltrasé som går fra koblingsstasjon opp til endemastene på toppen av kabeltraseen. Eksisterende masseuttak vises med gul/oransje farge under ny utforming. Midlertidig riggområde er markert med grå/gul skraver. (Kilde: COWI)

132 kV ledninger

Dagens luftledning mellom Kirkenes og Varangerbotn vil forbli uendret, utenom endring som følge av overgang til kabel for innsløyfing på nye Važželeahki koblingsstasjon. Ved koblingsstasjonen vil det etableres to kabelendemaster.

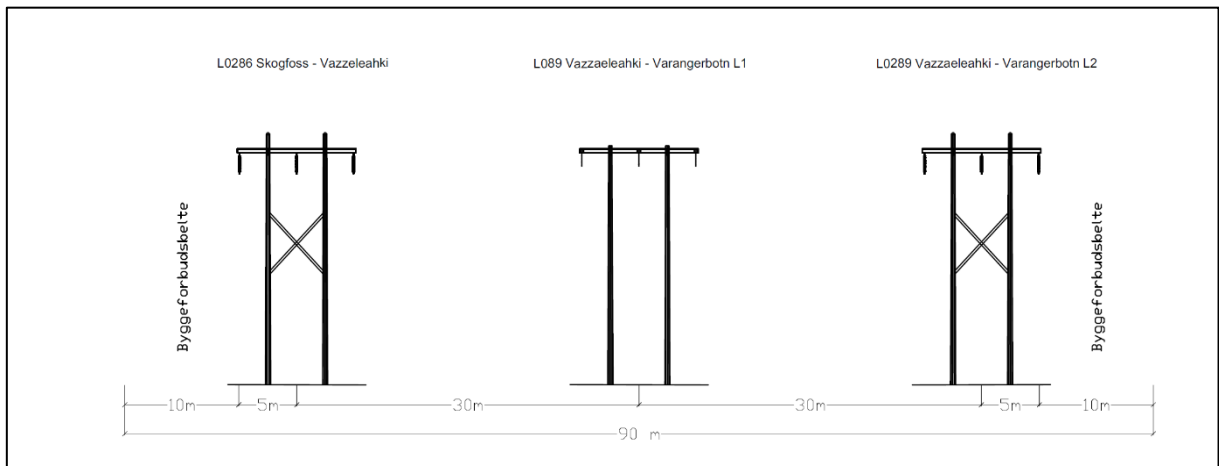
I dag går det en 132 kV ledning mellom Skogfoss og Varangerbotn. Dagens ledning kommer fra Skogfoss i sør og går langs med Uhcavuonna før den svinger vestover, og krysser ledningen Kirkenes–Varangerbotn i nærheten av Čoavvejávri/Trevatnet. Fra ledningskryss vil ledningen forlenges mot Važželeahki i parallell med Kirkenes–Varangerbotn på nordsiden og sydsiden av eksisterende ledning. På nordsiden vil ledningen forlenges fra eksisterende forankringsmast 241, mens på sydsiden etableres det ny forankringsmast. De to nye ledningene avsluttes i hver sin kabelendemast ved Važželeahki. De nye linjene inn mot Važželeahki blir etablert med innføringsvern (topplinjer). Avstanden fra ledningskryss til kabelendemastene er ca. 1270 meter.

Etter tiltaket vil det til sammen være 3 stk. 132 kV ledninger i parallell fra ledningskryss ved Čoavvejávri/Trevatnet til kabelendemastene nord for Važželeahki stasjon. Den samla bredden for de tre linjene blir omtrent 70 meter, med skogryddingsbelte på 10 meter til hver side (totalt 90 m). Høyden på mastene varierer noe etter hvor de plasseres i terrenget, men vil være mellom 17 og 23 m høye. Mastene er planlagt å være i trevirke, tilsvarende eksisterende master i området. Ut ifra plassering og funksjon vil mastene ha noe ulik utforming med tanke på avstiving etc., men hovedsakelig vil utformingen av mastene være ganske lik eksisterende master på linja Varangerboten-Skogfoss, se Figur 2-3. Forankringsmast og kabelendemast vil ha en noe mer fremtredende utforming.

Figur 2-2: Forslag til plassering av Važželeahki koblingsstasjon, nye linjer (blå strek) vestover fra Važželeahki koblingsstasjon og kabeltrasé for tilknytning av linjene til koblingsstasjonen..

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

Figur 2-3: Parallellføring mot sør fra Vazzeleahki koblingsstasjon. Skogfoss–Vazzeleahki og Vazzeleahki–Varangerbotn L2 etableres som nye luftledninger. Vazzeleahki–Varangerbotn L1 er eksisterende luftledning.

Riggområde

Det planlegges et midlertidig riggområde og område for snølagring på sørsiden av veien Sandnesdalen (se Figur 2-1). Riggområdet har en størrelse på ca. 3,5 daa. Etter gjennomført anleggsarbeid vil riggområdet tilbakeføres til nåværende stand, så langt det lar seg gjøre.

Masselagring

Vazzeleahki stasjon etableres i forbindelse med et nedlagt grustak, og overskuddsmasser fra prosjektet skal i den grad det er mulig gjenbrukes, gjenvinnes eller brukes i andre prosjekt. Overskuddsmasser produsert av prosjektet planlegges transportert av entreprenør til deres øvrige prosjekter, eller permanente deponi.

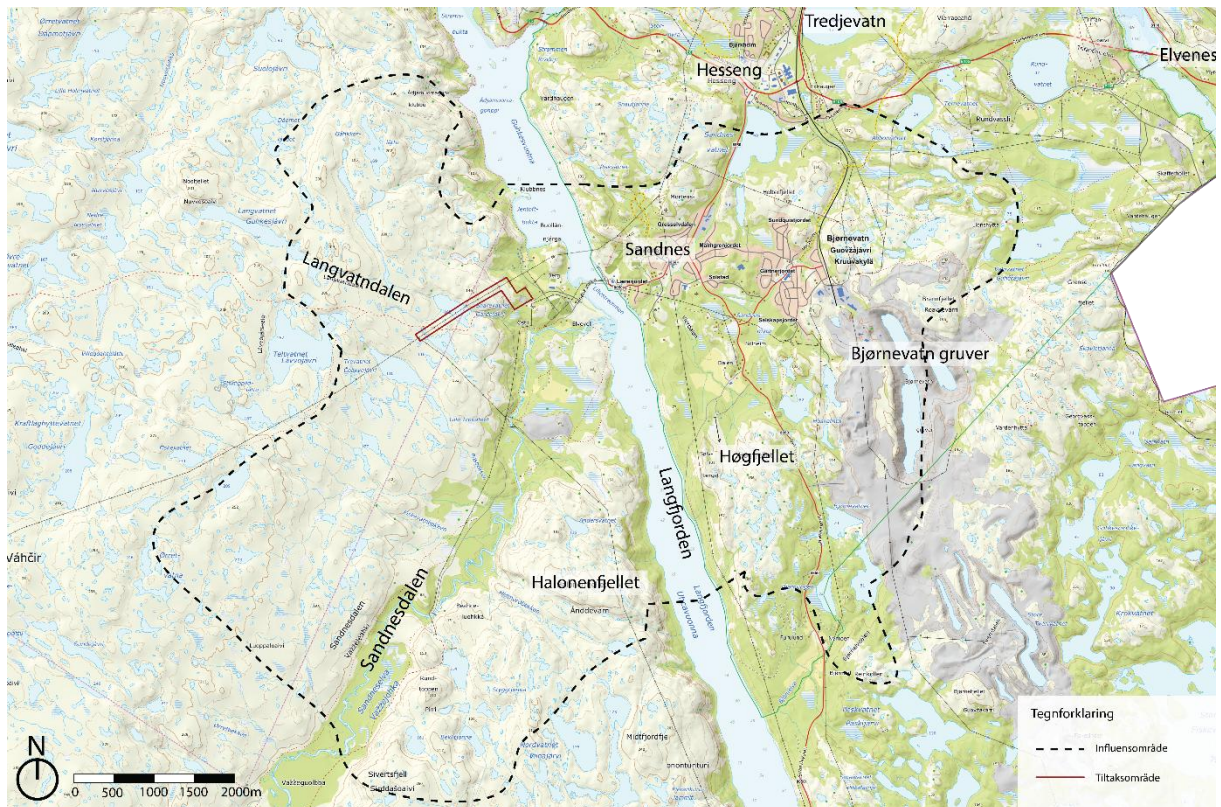
Midlertidig bygge- og anleggsområde

I illustrasjonene av tiltaket (se Figur 1-1, Figur 2-1 og Figur 2-2), er områder for mulige inngrep vist med stiplet linje, i tillegg til midlertidig riggområde. Områdene for mulig inngrep vil kunne brukes i forbindelse med anleggsperioden til anleggsarbeid, anleggsveier, midlertidig lagring osv.

Dersom det er mulig legges det opp til å kjøre ut mastene med tråkkemaskin vinterstid, for å redusere inngrep på terrenget i anleggsperioden.

2.2 Influensområdet

Influensområdet er området som kan bli påvirket av tiltaket midlertidig eller permanent. For tema landskap er synligheten av tiltaket en viktig faktor i avgrensningen av influensområdet. Synligheten er basert på terrengdata, avstand og registreringer fra befarings. Terrenget ved Vazzeleahki koblingsstasjon er imidlertid kupert, og synligheten av tiltaket er derfor vanskelig å vurdere over alt. Influensområdet er i dette tilfellet derfor også i stor grad basert på avgrensningen av NiN landskapstyper.

Figur 2-4: Kart som viser avgrensningen av influensområde for Važželeahki stasjon. Tiltaksområdet er markert med rød polygon. Kilde: (NIBIO, u.d.) med egne påtegninger.

2.3 Nullalternativet

“Nullalternativet” er et uttrykk for den situasjonen man kan tenke seg dersom et planlagt tiltak ikke blir gjennomført. Nullalternativet er et sammenligningsgrunnlag for vurderingen av konsekvenser. Det betyr at referansesituasjonen per definisjon har ingen konsekvenser.

I denne utredningen vil Nullalternativet være dagens situasjon. Det er ingen vedtatte reguleringsplaner innenfor tiltaksområdene.

2.4 2.4 Vurdering av alternativer

I henhold til kravene i forskrift om konsekvensutredninger skal relevante alternativer vurderes som grunnlag for valg av tiltaksløsning. Alternativer omfatter både tekniske løsninger, lokalisering og traseføring.

Følgende alternativer er vurdert:

Alternativ A – Omsøkt løsning (referansealternativ)

Etablering av koblingsstasjon i eksisterende masseuttak ved Važželeahki med tilhørende luftlinjer og kabelinnføring som beskrevet i kapittel 2.

Alternativ B – Alternativ lokalisering

Alternative lokaliseringer er vurdert på overordnet nivå. Lokaliseringer nærmere eksisterende infrastruktur og tekniske inngrep ble vurdert som mest aktuelle. Det er lagt vekt på å unngå

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

inngrep i urørte områder og redusere visuell påvirkning. På bakgrunn av dette ble plassering i eksisterende masseuttak vurdert som den mest hensiktsmessige løsningen.

Alternativ C – Endret linjeføring

Alternative traseer for luftledningene er vurdert med hensyn til landskapsvirkning. Alternative løsninger med større avvik fra eksisterende trase ville medført inngrep i mindre påvirkede områder og økt fragmentering av sammenhengende landskap.

Sammenligning av alternativer

Sammenlignet med alternative løsninger vurderes omsøkt løsning å gi minst samlet belastning på landskapsbildet, ved at:

- tiltaket i hovedsak legges til allerede påvirkede områder
- eksisterende inngrep utnyttes
- nye inngrep i urørt natur begrenses

På bakgrunn av dette vurderes omsøkt alternativ som beste løsning ut fra landskapshensyn.

3 Krav til utredningen

3.1 Gjeldende rammer og premisser

Overordna føringer og retningslinjer

Den europeiske landskapskonvensjonen, ELK (Europarådet, 2000)

Plan- og bygningsloven (Plan- og bygningsloven, 2008).

Naturmangfoldlovens §3 (Lov om forvaltning av naturens mangfold) (Naturmangfoldloven, 2009).

NiN Landskap, Natur i Norge (Artsdatabanken, 2019)

Arkitektur.nå (Kultur- og kirke departementet, 2009)

Forskrift om konsekvensutredninger (Forskrift om konsekvensutredninger, 2017)

4 Metode

Konsekvensutredninger har til hensikt å belyse hvilke vesentlige virkninger et tiltak kan forventes å ha i forhold til tema innenfor miljø og samfunn. Videre skal en konsekvensutredning ta for seg skadereduserende tiltak for eventuelle negative konsekvenser som framkommer.

Metodikk for vurdering av virkninger og konsekvenser av tiltaket vil være følgende punkter:

- Informasjonsinnhenting og beskrivelse av dagens situasjon
- Inndeling i og verdivurdering av delområder
- Beskrivelse og vurdering av tiltakets påvirkning og konsekvens
- Beskrivelse av tiltak som kan redusere eventuell negativ virkning av tiltaket (skadereduserende tiltak)

I konsekvensutredningen for dette tiltaket er det tatt utgangspunkt i Veileder M-1941, konsekvensutredning av klima og miljø. (Miljødirektoratet, 2024)

I Miljødirektoratets veileder M-1941 (Miljødirektoratet, 2024) er utredning av landskap beskrevet som følgende:

Utredning av landskap handler om en helhetlig, romlig og visuell vurdering av alle aspektene et landskap består av, og sammenhengen mellom komponentene i dette landskapet, samt områdets eller tiltakets forhold til omgivelsene.

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

4.1 Kriterier for verdi

Med verdi menes en vurdering av hvor verdifullt et delområde er, sett i et nasjonalt perspektiv. Delområdet vurderes etter et sett kriterier gitt i Miljødirektoratets veileder M-1941 (Miljødirektoratet, 2024), jf. tabell 4-1.

Tabell 4-1: Verditabell for landskap. (Kilde: Miljødirektoratets veileder, M-1941)

Verdi-kriterier	Uten betydning for KU	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Inngrepsgrad	Områder uten innslag av natur.	Naturpreget, men med overvekt av menneskelig aktivitet, bebyggelse og infrastruktur.	Noe inngrep. Sammenhengende naturområde i lokal skala. Naturpreget med spredt bebyggelse og infrastruktur.	Få inngrep. Stort sammenhengende naturlandskap i regional skala. Naturlandskap hvor det f.eks. er enkelte bygninger og kraftledninger.	Uten inngrep. Stort sammenhengende naturlandskap i nasjonal skala. Landskap som ikke, eller i svært liten grad, er preget av menneskelig aktivitet, bebyggelse og infrastruktur.
Naturvariasjon	Naturlandskap uten variasjoner.	Naturlandskap med lite variasjon.	Naturlandskap med noe naturvariasjon og flere landskapstyper.	Naturlandskap med stor naturvariasjon over korte avstander og med høyt antall landskapstyper.	Naturlandskap med svært stor naturvariasjon over korte avstander og med høyt antall landskapstyper.
Distinkte elementer	Landskap uten distinkte landskapselementer.	Landskapstype eller landskapselement som er synlig, men uten spesiell betydning for landskapet.	Landskapstype eller landskapselement som har stor betydning for landskaps-karakteren.	Karakteristisk landskapstype eller landskapselement som setter tydelig preg på landskapet.	Karakterisk landskapstype eller landskapselement som definerer landskapet.
Mangfold	Landskap uten variasjon av natur- og kulturverdier.	Landskap med variasjon med innhold av en eller få elementer fra natur, friluftsliv, kultur og landbruk.	Landskap som er mangfoldig og har et tydelig preg av flere elementer fra natur, friluftsliv, kultur og landbruk.	Landskap som er svært mangfoldig med et markant preg av elementer fra både natur, friluftsliv, kultur og landbruk.	Landskap som er svært mangfoldig med et og unikt markant preg, av elementer fra både natur, friluftsliv, kultur og landbruk.
Særpreg	Vanlig forekommende landskap uten særpreg.	Vanlig forekommende landskap med noe særpreg.	Særpregede landskap med flere innslag av eksempelvis, inngrep, arealbruk bebyggelse og elementer som forstyrrer særpreg.	Særpregede landskap med få, ikke dominerende, negative brudd og/eller kontraster.	Unike og intakte, særpregede landskap.
Sammenhenger	Landskap uten kjente sammenhenger mellom elementer eller historiske spor.	Landskap med sammenhenger mellom elementer eller historiske spor som er viktige kun i lokal sammenheng.	Landskap med sammenhenger mellom elementer eller historiske spor som er viktige i regional sammenheng.	Landskap med sammenhenger mellom elementer eller historiske spor som er viktige i nasjonal sammenheng.	Landskap med tydelige sammenhenger mellom elementer eller historiske spor som er viktige i internasjonal eller nasjonal sammenheng.
Tilhørighet/ identitet	Områder som det ikke er knyttet spesiell tilhørighet til.	Områder med betydning for en bydel eller mindre	Områder med lokal betydning, «hverdags-landskapet».	Områder med regional betydning.	Områder med internasjonal/ nasjonal betydning.

		gruppe, «hverdags-landskapet».			
Visuell karakter	Landskapet domineres av tilfeldighet, fragmentering, monoton og/eller uoversiktighet.	Landskapet er ubalansert, til dels uoversiktlig, mindre strukturert, og har svake sammenhenger i utforming.	Landskapet fremstår balansert, lesbart, oversiktlig, og strukturert.	Landskapet preges av bevisst formgivning, farge- og materialbruk, lesbare sammenhenger og godt totalinntrykk.	Landskapet preges av bevisst og gjennomført formgivning, farge- og materialbruk, god lesbarhet, logiske sammenhenger, og har et unikt visuelt totalinntrykk.
Områder som er verdsatt - delområder som inneholder hele eller deler av følgende områder skal ha følgende verdi:					
Landskapsvern-områder og nasjonalparker					Alltid svært stor verdi
Kulturmiljøer og landskap av nasjonal interesse (tidligere KULA)				Alltid stor verdi	
Utvalgte kulturlandskap i jordbruket				Alltid stor verdi	
Verdifulle kulturlandskap				Alltid stor verdi	

Skalaen for vurdering av verdi er fem-delt, og fremgår av figuren under.

Figur 4-1 Skala for vurdering av verdi. (Kilde: Miljødirektoratets veileder, M-1941)

4.2 Kriterier for påvirkning

Påvirkning er en vurdering av hvordan et område påvirkes som følge av det definerte tiltaket, og vurderes i forhold til 0-alternativet. I Miljødirektoratets veileder M-1941 (Miljødirektoratet, 2024) er det presentert en tabell som beskriver ulike grader av påvirkning, jf. Tabell 4-2. Påvirkning i anleggsperioden inngår ikke i vurdering av påvirkning, men er beskrevet separat som midlertidig påvirkning.

Vurdering av påvirkning er gjort i henhold til kriteriene i Tabell 4-2, hvor samlet påvirkning fastsettes gjennom en helhetlig vurdering av synlighet, fragmentering, skala, formgivning og tilhørighet/identitet

Tabell 4-2: Vurdering av påvirkning gjøres ved bruk av påvirkningstabell for landskap. (Kilde: Miljødirektoratets veileder, M-1941)

Påvirkningsfaktorer	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
----------------------------	------------------	---------------------------	----------------------	------------------	-------------------------

Synlighet	<p>Tiltaket er istandsatt slik at det faller naturlig inn i landskapsbildet</p> <p>Tiltaket fremhever landskapskvaliteter innen planområdet og/eller i omgivelsene.</p> <p>Tiltaket har blitt et positivt blikkfang. Tiltaket medfører istandsetting av ødelagt/sterkt forringet landskap</p>	Tiltaket har samme fremtoning i landskapsbildet som før inngrepet.	<p>Tiltaket medfører noe økt synlighet i brudd med tiltakets nære omgivelser</p> <p>Tiltakets fjernvirkning er liten eller ikke påvirket</p>	<p>Tiltaket medfører vesentlig økt synlighet i landskapet i nære omgivelser</p> <p>Tiltakets fjernvirkning er negativ i noen grad i form av skjemmende inngrep og/eller bygde elementer</p>	Både tiltakets nær- og fjernvirkning er vesentlig negativ, og skjemmer landskapet visuelt i stor grad i form av skjemmende inngrep og/eller bygde elementer
Frag-mentering	<p>Tiltaket skaper nye eller bygger opp ødelagte landskapsammenhenger og/eller fremhever kvaliteter knyttet til helhet, struktur og lesbarhet</p>	Tiltaket medfører ikke endringer i landskapsammenhenger eller kvaliteter knyttet til helhet, struktur eller lesbarhet	<p>Tiltaket bryter delvis med landskapsammenhenger</p> <p>Tiltaket medfører noe forringelse av kvaliteter knyttet til helhet og struktur, og har dårlig lesbarhet</p>	<p>Tiltaket bryter landskapsammenhenger</p> <p>Tiltaket skaper et uryddig og uoversiktlig landskap i utredningsområdet</p>	<p>Tiltaket bryter viktige landskapsammenhenger innad og ut over utredningsområdet</p> <p>Tiltaket skaper et uryddig og uoversiktlig landskap uten struktur</p>
Skala	Tiltaket har en god tilpasning til skalaen i landskapet, eller framhever denne	Tiltaket er tilpasset skalaen i landskapet, eller er underordnet denne	Tiltaket dominerer noe over landskapets skala, og/eller er ikke tilpasset landskapets skala	Tiltaket dominerer i stor grad, og/eller er i brudd, over landskapets skala	Tiltaket dominerer over landskapets skala, og/eller er i vesentlig brudd med landskapets skala
Form-givning	<p>Tiltaket tilfører verdi til et monotont eller forringet landskap.</p> <p>Tiltaket er forankret i landskapet ved hjelp av formgivning, farge- og materialbruk. og har et balansert uttrykk</p>	Tiltaket har samme formspråk som førsituasjonen	<p>Tiltaket gir et ubalansert inntrykk.</p> <p>Tiltaket har tilfeldig formgivning og materialbruk. Tiltaket bidrar til et monotont eller uryddig inntrykk.</p>	<p>Tiltaket mangler bevisst formgivning, farge og/eller materialbruk.</p> <p>Tiltaket bidrar til et monotont eller kaotisk inntrykk</p>	<p>Tiltaket mangler forankring i landskapet, og formgivning, farge og/eller materialbruk er uheldig</p> <p>Tiltaket gir et monotont eller kaotisk inntrykk.</p>

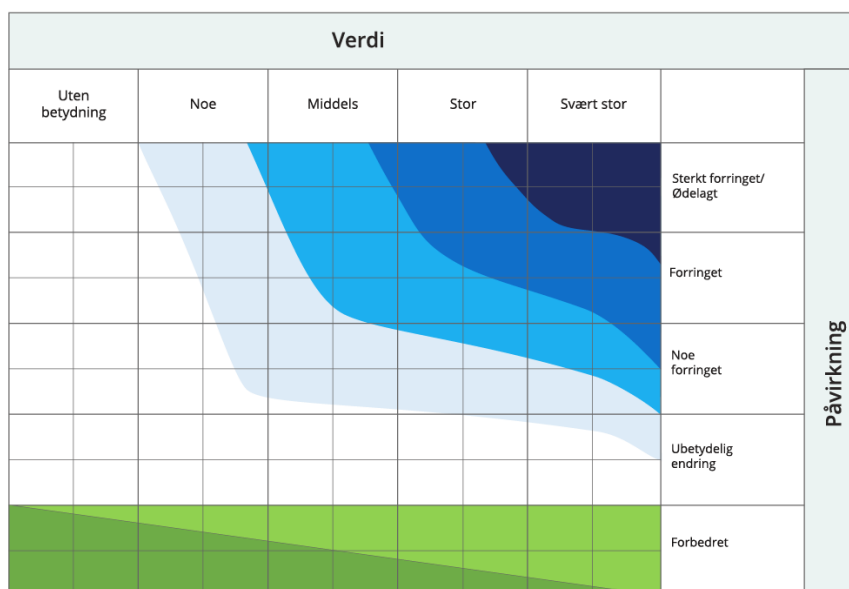
Tilhørighet / identitet	Tiltaket ivaretar og/eller forsterker tilhørighet/identitet i området Tiltaket har gitt nytt og positivt innhold til et ubetydelig eller negativt ladet sted	Tiltaket medfører ingen endring av tilhørighet, identitet eller brukeropplevelse, gjenskap eller kompensert	Tiltaket fører til at tilhørighet, identitet eller brukeropplevelse er noe brutt eller forstyrret	Tiltaket fører til at tilhørighet identitet eller brukeropplevelse er brutt eller forstyrret i en slik grad at dagens referanser ikke er gjenkjennbare Tiltaket fremstår uten sammenheng med historisk og/eller følelsesmessig tilhørighet og identitet	Tiltaket har ødelagt tilhørighet, identitet eller brukeropplevelse Tiltaket oppleves som fremmed i landskapet
Samlet påvirkning					

Figur 4-2 Påvirkningsgrad visualiseres ved bruk av skyvelinjal. (Kilde: Miljødirektoratets veileder, M-1941)

4.3 Kriterier for konsekvens

Konsekvenser er de fordeler og ulemper et tiltak medfører i forhold til 0-alternativet. Konsekvens for et område eller et tema framkommer ved å sammenholde vurderingene av verdi og påvirkning i henhold til konsekvensvifta under. I vifta utgjør verdiskalaen x-aksen, og vurdering av påvirkning finnes på y-aksen.

Figur 4-3: Konsekvensvifte (Kilde: Miljødirektoratets veileder, M-1941)

Tabell 4-3: Forklaring på fargene i konsekvensvifta for delområder (Kilde: Miljødirektoratets veileder, M-1941)

Konsekvensgrad for delområder	Forklaring
Svært stor negativ konsekvens (4-)	Den mest alvorlige konsekvensgraden som kan oppnås for delområdet. Brukes kun for delområder med stor eller svært stor verdi.
Stor negativ konsekvens (3-)	Stor konsekvens for delområdet ihht. konsekvensviften.
Middels negativ konsekvens (2-)	Middels negativ konsekvens for delområdet ihht. konsekvensviften.
Noe negativ konsekvens (1-)	Noe negativ konsekvens for delområdet ihht. konsekvensviften.
Ubetydelig konsekvens (0)	Ingen eller ubetydelig konsekvens for delområdet ihht. konsekvensviften.
Noe/middels positiv konsekvens (1/2+)	Noe/middels positiv konsekvensgrad for delområdet ihht. konsekvensviften.
Stor/svært stor positiv konsekvens (3/4+)	Stor/Svært stor positiv konsekvens for delområdet ihht. konsekvensviften. Brukes i hovedsak der områder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdøkning som følge av tiltaket.

4.4 Sammenstilling av konsekvens

Etter at konsekvens for hvert delområde er utredet blir det utført en sammenstilling av alle konsekvensgradene og en får en samlet konsekvens for utbyggingsalternativet.

Skalaen og kriteriene for vurdering og fastsetting av samlet konsekvens for landskap går frem av Tabell 4-4.

Tabell 4-4: Kriterier for vurdering av samlet konsekvens for landskap.

Konsekvensgrad	Kriterier for samlet vurdering
Kritisk negativ konsekvens	Tiltaket medfører kritisk skade på landskapet innenfor influensområdet. Brukes kun for områder med registreringskategorier som er gitt stor eller svært stor verdi. <ul style="list-style-type: none"> Overvekt av delområder med konsekvensgrad svært alvorlig konsekvens (4 minus)
Svært stor negativ konsekvens	Tiltaket medfører forringelse eller ødeleggelse av nasjonalt viktig landskap. Brukes kun for områder med registreringskategorier som er gitt stor eller svært stor verdi. <ul style="list-style-type: none"> Overvekt av delområder med konsekvensgrad alvorlig konsekvens (3 minus). Flere delområder har konsekvensgrad svært alvorlig (4 minus)
Stor negativ konsekvens	Tiltaket medfører stor konsekvens for landskapet innenfor influensområdet. <ul style="list-style-type: none"> Overvekt av delområder med konsekvensgrad middels (2 minus) Flere delområder med konsekvensgrad alvorlig (3 minus) Ett delområde kan ha konsekvensgrad svært alvorlig
Middels negativ konsekvens	Tiltaket medfører middels konsekvens for landskapet innenfor influensområdet <ul style="list-style-type: none"> Overvekt av delområder har konsekvensgrad noe konsekvens (1 minus). Flere delområder har konsekvensgrad middels (2 minus) Ett delområde kan ha konsekvensgrad alvorlig (3 minus) Ingen delområder er gitt svært alvorlig konsekvensgrad.
Noe negativ konsekvens	Tiltaket medfører noe konsekvens for landskapet innenfor influensområdet. Lite konflikt med landskap utenfor influensområdet. <ul style="list-style-type: none"> Delområder har lave konsekvensgrader Overvekt av konsekvensgrad noe konsekvens (1 minus) og ubetydelig konsekvens (0). Maks ett delområde kan ha konsekvensgrad middels (2 minus) Ingen delområder er gitt konsekvensgrad svært alvorlig (4 minus) eller alvorlig (3 minus).
Ubetydelig konsekvens	Tiltaket vil ikke medføre vesentlige endringer for landskapet i 0-alternativet. <ul style="list-style-type: none"> Overvekt av ubetydelig konsekvens (0) Ett delområder kan inneholde konsekvensgrad noe konsekvens (1 minus) Ingen delområder er gitt svært alvorlig (4 minus), alvorlig (3 minus) eller middels (2 minus) konsekvensgrad.
Positiv konsekvens	Benyttes i områder som er gitt ubetydelig eller noe verdi som får noe eller middels verdiøkning som følge av tiltaket. Tiltaket/alternativet er en forbedring for landskapet i forhold til 0-alternativet. <ul style="list-style-type: none"> Overvekt av delområder med positiv konsekvensgrad (1 eller 2 pluss) Kan kun inneholde delområder med noe negativ konsekvensgrad Delområder med noe negativ konsekvensgrad (1 minus) oppveies klart av områdene med positiv konsekvensgrad.
Stor positiv konsekvens	Benyttes i områder som er gitt ubetydelig eller noe verdi som får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket. Stor forbedring for landskapet i forhold til 0-alternativet. <ul style="list-style-type: none"> Overvekt av delområder med svært stor miljøforbedring (4 pluss). Overvekt av delområder med svært positiv konsekvensgrad. Kan kun inneholde delområder med lav negativ konsekvensgrad, delområder med negative konsekvensgrad oppveies klart av områdene med positiv konsekvensgrad.

5 Kunnskapsgrunnlaget

5.1 Avgrensning av fagtema

I henhold til Miljødirektoratet sin veileder M-1941 (Miljødirektoratet, 2024) er avgrensning av fagtema landskap mot andre fagtema definert som følgende:

Utredning av landskap beskriver landskapet helhetlig, med romlige og visuelle vurderinger og benytter kunnskap fra mange fagområder som grunnlag. De fagtemaene som grenser tettest inn mot landskap som fagtema er:

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

- Kulturmiljø
- Verdensarv
- Friluftsliv
- Naturmangfold

Det er viktig at det kun er informasjon som beskriver helhet, visuell karakter og overordnede strukturer som innhentes fra de andre fagtemaene. Verdier som er verdsatt i andre fagutredninger skal ikke verdsettes i landskapsutredningen. Dette for å unngå dobbelttelling av verdier, som er viktig å unngå dersom utredningen skal være en del av en samfunnsøkonomisk analyse.

For å sikre en tydelig kobling mellom konsekvensutredningen og søknadens beslutningsgrunnlag, er resultatene fra utredningen sammenstilt i et operativt sammendrag. Dette innebærer at vurderingene av verdi, påvirkning og konsekvens for hvert delområde oppsummeres samlet i tabellform.

Sammenstillingen gir en konsis og etterprøvbart framstilling av hovedresultatene, og gjør det mulig å lese konsekvensvurderingene direkte ut av sammendraget uten gjennomgang av hele fagrapporten. Den viser samtidig hvordan delområdeanalysene ligger til grunn for den samlede konsekvensvurderingen for landskap.

For å sikre en tydelig kobling mellom konsekvensutredningen og søknadens beslutningsgrunnlag, er resultatene fra utredningen sammenstilt i et operativt sammendrag. Dette innebærer at vurderingene av verdi, påvirkning og konsekvens for hvert delområde presenteres samlet i tabellform.

Sammenstillingen gir en konsis og etterprøvbart framstilling av hovedresultatene, og gjør det mulig å lese konsekvensvurderingene direkte ut av sammendraget uten gjennomgang av hele fagrapporten. Den viser samtidig hvordan delområdeanalysene ligger til grunn for den samlede konsekvensvurderingen for landskap.

5.2 Eksisterende kunnskap

For konsekvensutredningen er det tatt utgangspunkt i relevant og tilgjengelig informasjon og kunnskap i offentlige databaser. Det er brukt datakilder som kart, ortofoto, overordna planer og føringer, kommunale planer og temaplaner. Informasjon fra andre kartløsninger og bildetjenester er også benyttet som informasjonsskilder.

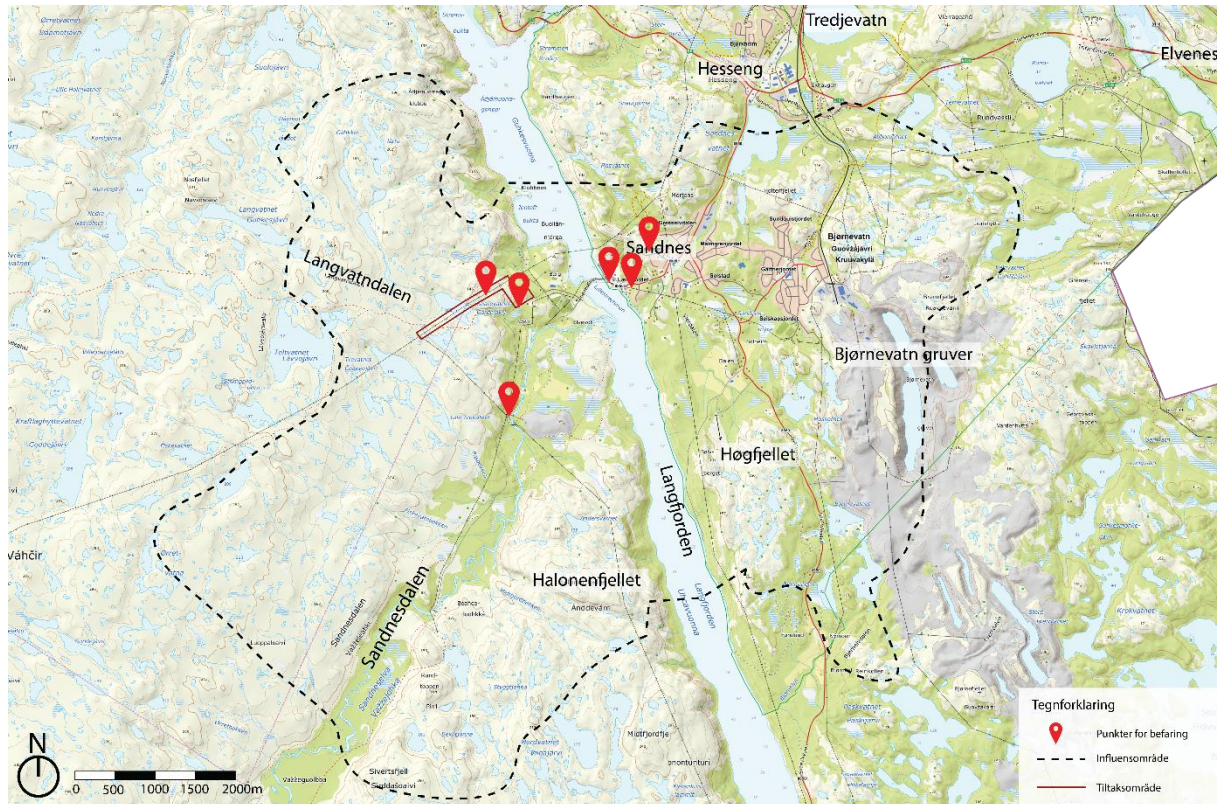
Liste over kilder som er benyttet:

- NVE (Norges vassdrags- og energidirektorat, 2024)
- Miljødirektoratets Naturbase kart (Miljødirektoratet, 2024)
- NIBIO's database Kilden (NIBIO, 2024)
- Kommunekart (Kommunekart, 2024)
- Kommunekart 3D (Kommunekart, 2024)
- Google Maps og Google Street view (Google maps, 2024)
- NordAtlas (Statsforvalteren i Troms og Finnmark, 2024)
- Kulturminnesøk (Riksantikvaren, 2024)

5.3 Feltbefaring

Det ble foretatt befaring i tiltaksområdene 23.10.2024, av landskapsarkitekt Jofrid Fagnastøl og landskapsarkitekt Ingvild Foldøy Grutle. I forberedelsene til befaringen ble det hentet inn

kunnskapsgrunnlag for området fra ulike kilder, jf. kap. 5.2 for å finne ut hvilke områder som burde befares, utover selve tiltaksområdene. På befaringen ble det prioritert å få inntrykk av synlighet av tiltaket fra ulike standpunkt.

Figur 5-1: Punkter hvor befaring ble gjennomført. Områdene langs veien mellom standpunktene ble også befar. Kilde: (NIBIO, u.d.) med egne påtegninger.

5.4 Usikkerhet ved kunnskapsgrunnlaget

Konsekvensutredningen er basert på tilgjengelig kunnskapsgrunnlag fra offentlige databaser, kartgrunnlag og gjennomført feltbefaring. Tiltaket er ikke detaljprosjektert, og mindre justeringer i plassering og utforming kan forekomme. Dette kan påvirke lokal synlighet, men vurderes ikke å endre hovedkonklusjonene i analysen.

Synlighetsvurderingene er gjort på grunnlag av terrengdata, vegetasjon og befaring. Lokale variasjoner i vegetasjonsdekke og terrengforhold kan medføre at faktisk synlighet avviker noe fra vurderingene, særlig i overgangssoner mellom åpne og skogkleddede områder.

Det er i begrenset grad innhentet informasjon fra lokale brukere og interessenter, noe som gir usikkerhet knyttet til vurdering av opplevelsesverdi, bruk og lokal tilknytning til landskapet. Samiske interesser er vurdert i egen fagrapport, og er derfor ikke behandlet i detalj i denne landskapsutredningen.

Det foreligger også usikkerhet knyttet til framtidig utvikling av andre tiltak i området og samlet belastning over tid. Samlet sett vurderes kunnskapsgrunnlaget likevel som tilstrekkelig for å gi en faglig forsvarlig vurdering av tiltakets konsekvenser for landskap.

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

6 Dagens situasjon

Važželeahki

Tiltaksområdet ligger ved starten av Sandnesdalen (i nord), der Sandneselva ligger inntil fjellplatået i vest. I området der koblingsstasjonen planlegges er det i dag et nedlagt grustak, se figur 6-1. Grustaket lager en forsenkning i landskapet, og området har betydelig mindre vegetasjon enn omkringliggende områder.

Figur 6-1: Bildet viser det eksisterende grustaket der tiltaket skal plasseres. (Kilde: COWI)

Lenger øst danner Langfjorden et tydelig landskapselement som deler landskapet i to. Mellom fjorden i øst og fjellplatået i vest finner vi et lavereliggende terrassert slettelandskap. Fjellplatået vest for Sandnesdalen er preget av bart fjell, lyng, vann og litt kratt innimellom. Det er noen tekniske installasjoner i form av master i området, og det er spor av at området blir brukt, med flere små og større stier.

På vestsiden av Langfjorden er området lite bebygd, men det ligger noen næringsbygninger i nærheten av området langs fjorden. Sandnes kirkegård ligger også på denne siden, ca 250 m øst for tiltaksområdet. På østsiden av Langfjorden ligger tettstedet Sandnes, med boligområder, idrettsanlegg og mer infrastruktur.

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

Figur 6-2: Bilde tatt fra fjellplatået vest for Sandnesdalen, mot sørøst. Til venstre i bildet ser man slettelandskapet som strekker seg mellom fjorden og til fjellrekken i sør. (Kilde: COWI)

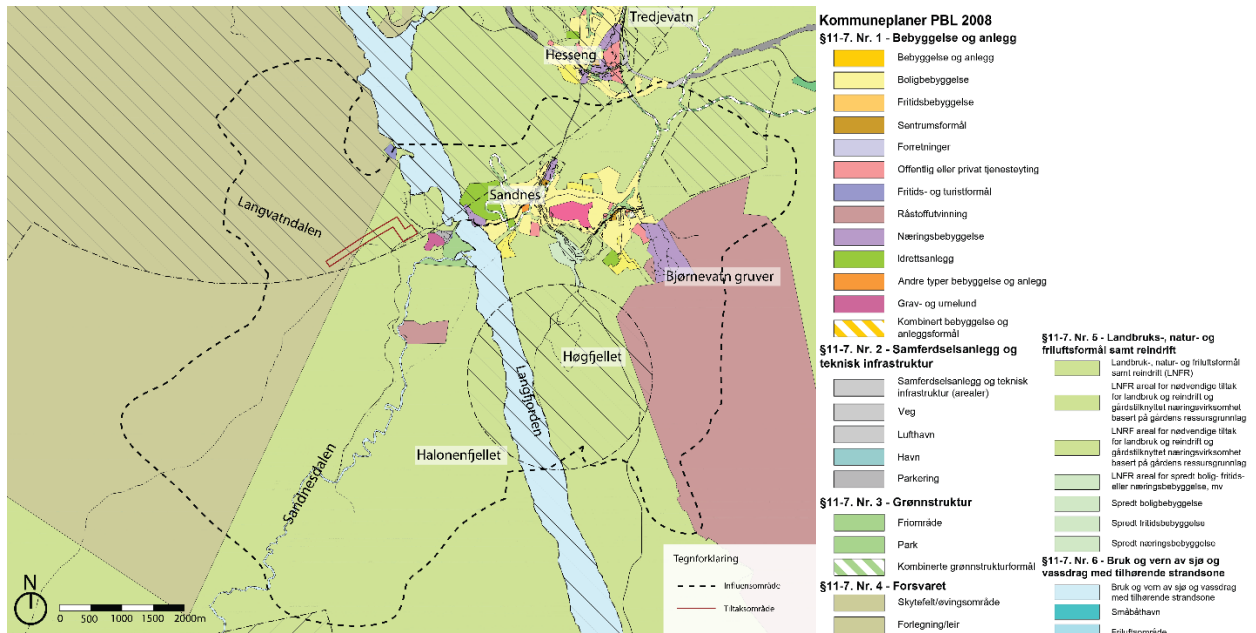
Figur 6-3: Bildet er tatt mot vest og man ser vannet Gårdejávri midt i bildet, med tydelige stier/veger innover i landskapet. (Kilde: COWI)

Figur 6-4: Bildet tatt mot nordvest og viser eksisterende master og linjer for traseen Kirkenes-Varangerbotn. (Kilde: COWI)

6.1 Kommunale planer

Kommuneplanens arealdel for Sør-Varanger kommune 2018-2030 (PlanID 2004105) ble vedtatt 14.02.2018 (Sør-Varanger kommune, 2024b). Innenfor influensområdet har formålet LNFR størst utstrekning, mens formål for skytefelt/øvingsområde i vest og råstoffutvinning i øst også har stor utstrekning. I tilknytning til Sandnes finner vi flere ulike formål innenfor bebyggelse og anlegg, hovedsakelig boligbebyggelse med noe idrettsanlegg, offentlig eller privat tjenesteyting, samt grav- og urnelund.

Figur 6-5: Kommuneplanens arealdel innenfor influensområdet.

Tiltaket er vurdert opp mot gjeldende arealformål i kommuneplanens arealdel. Tiltaksområdet ligger i hovedsak innenfor LNFR-områder.

Etablering av energianlegg er i utgangspunktet ikke i tråd med LNFR-formålet, men tiltaket behandles gjennom konsesjon etter energiloven, som gir grunnlag for å fravike arealformål i kommuneplanen.

Det er ikke identifisert forhold som tilsier vesentlig konflikt med overordnede planføringer, men det vil kunne være behov for nærmere avklaringer i forbindelse med detaljprosjektering og eventuell reguleringsplan.

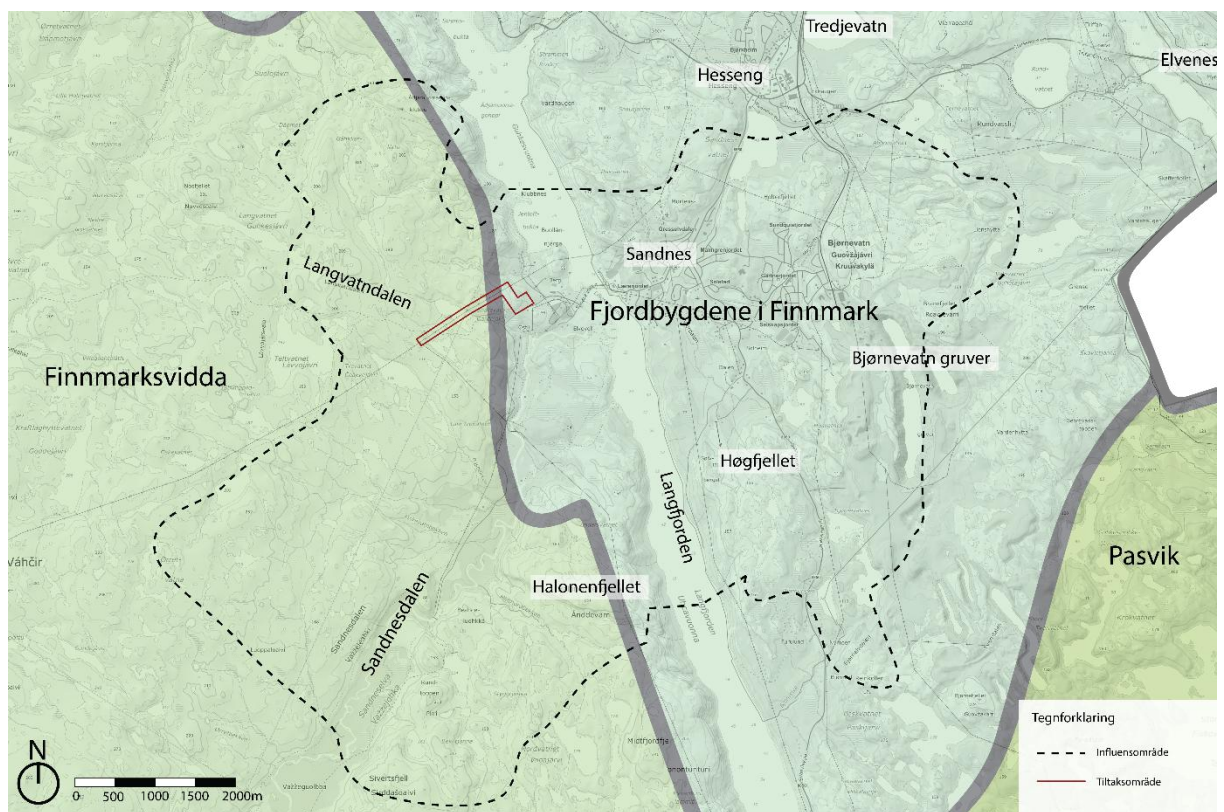
6.2 Landskapsregioner

I det nasjonale referansesystemet for landskap, er Norge delt inn i 45 landskapsregioner. Disse er basert på landskapets hovedform, landskapets småformer, vann og vassdrag, vegetasjon, jordbruksmark og bebyggelse og tekniske anlegg.

Store deler av influensområdet ligger innenfor landskapsregionen Fjordbygdene i Finnmark, og underregionen Sør-Varangerfjordene. Disse områdene er preget av storkuperte heier med store og små fjellmassiv. Fjellmassivene er jevnhøye, med bølgende vidde og gjennomskåret av en rekke daldrag som gir et forholdsvis stort relieff. Fjordene er karakteristisk for regionen. I motsetning til flere av fjordene i Finnmark er fjordene ved Kirkenes lange og smale. På grunn av Golfstrømmen er vegetasjonen stedvis forholdsvis

frodig, men det er bjørkeskogen som dominerer skogsarealene i regionen. Skoggrensen ligger på mindre enn 200 m.o.h. de fleste steder, og høyereliggende områder domineres av åpne ris-, lyng- og heivegetasjon. Siden mesteparten av bebyggelsen ble brent ned under 2. verdenskrig, preges bebyggelsen av tidlig gjenreisings- og nyere arkitektur. Kirkenes og Vadsø regnes som de største tettstedene innenfor regionen. Her finnes noen mindre fiskevær og betydelig gruvedrift. (Puschmann, 2005)

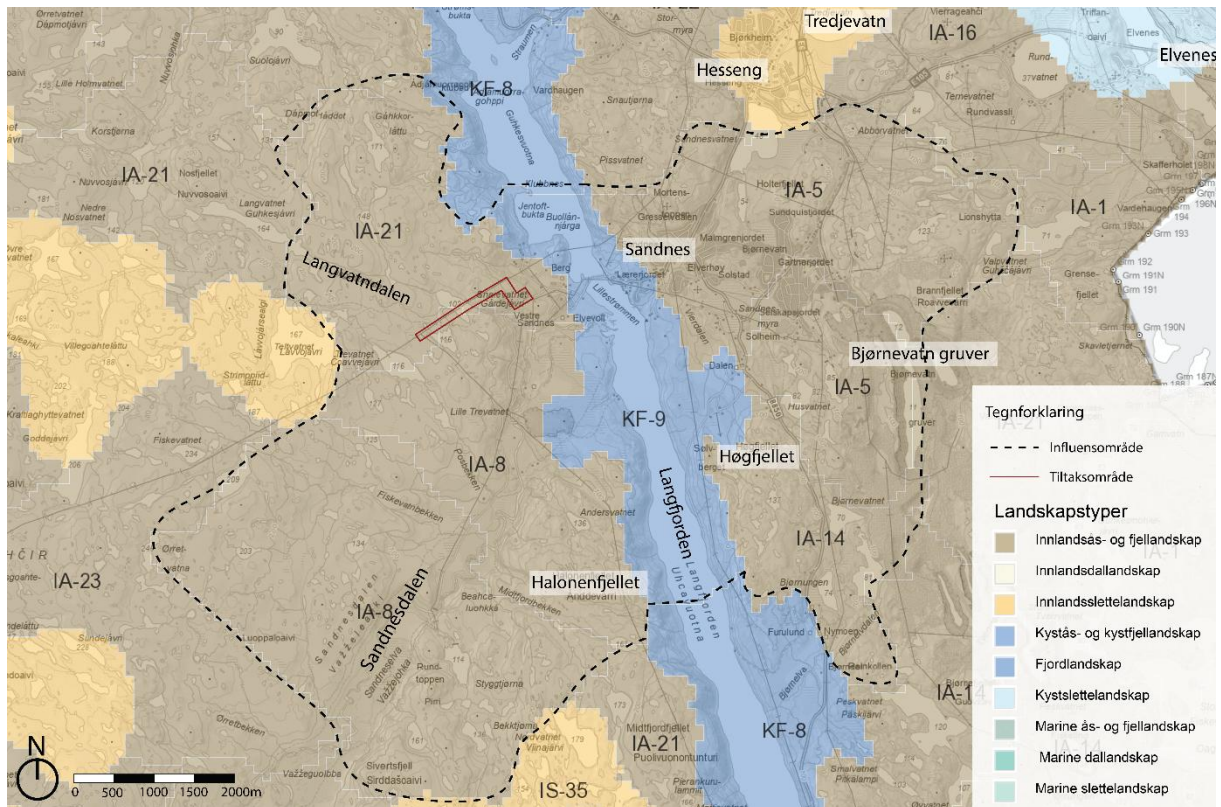
Deler av influensområdet til Važželeahki ligger innenfor landskapsregionen Finnmarksvidda og underregionen Gallot. Finnmarksvidda er et av Norges flateste landområder og ligger på en stor nedslippt grunnfjellsformasjon. Overflaten er svakt bølgende og veksler mellom småkupert vidde og lave åser. Underregionen Gallot har et noe mer preg av hei enn vidde. Elver og bekker renner hovedsakelig rolig med lite fall, men har stedvis erodert fram bratte elveskrenter. Store deler er skogkledd med hovedsakelig fjellbjørkeskog og matter med lav. Områdene er forholdsvis urørte med lite bebyggelse og teknisk infrastruktur. (Puschmann, 2005)

Figur 6-6: Landskapsregioner ved planområdet. Kilde: (NIBIO, 2024) med egne påtegninger.

6.3 Landskapstyper

NiN landskap er en del av Artsdatabanken sitt typesystem Natur i Norge (NiN) og er et system for beskrivelse av landskapsmessig variasjon. Systemet inneholder metodikk for avgrensning og typeinndeling av landskap. Landskapstypeinndelingen i NiN omfatter alle landskap fra naturlandskap, via jordbrukslandskap til bylandskapet (Artsdatabanken, 2019). Registrerte landskapstyper er vist i figur 6-7.

Figur 6-7: Landskapstypene ved influensområdet for Važželeahki stasjon. Kilde: (Miljødirektoratet, 2024) med egne påtegninger.

Generelt kan landskapstypene innenfor influensområdene deles inn i hovedtypene *innlandsås- og fjellandskap* og *fjordlandskap*. Disse beskrives som følgende:

Innlandsås- og fjellandskap omfatter større konkave og konvekse landformer uten kystlinje, med større høydeforskjeller enn 50 meter innenfor en kilometer, og som ikke tilfredsstiller kriteriene for verken dal eller innlandsslette. Landformene i ås- og fjelltopplandskap er resultatet av et stort mangfold av geologiske og landformdannende prosesser (Artsdatabanken, 2019).

Hovedtypen *fjordlandskap* omfatter større sammenhengende fjorder. Dette er normalt U-daler som ligger under havnivå, og har kontakt med havet. Fjordene er skapt av breer som har gravd under havnivå (Artsdatabanken, 2019).

Influensområdet for Važželeahki inngår i 5 forskjellige landskapstyper:

Innlandsås- og fjellandskap

- IA-5 - Grunne daler i ås- og fjellandskap under skoggrensen med tettsted
- IA-8 - Dalformet fjellandskap nær skoggrensen
- IA-14 - Småkupert ås- og fjellandskap under skoggrensen
- IA-21 - Småkupert fjellandskap nær skoggrensen

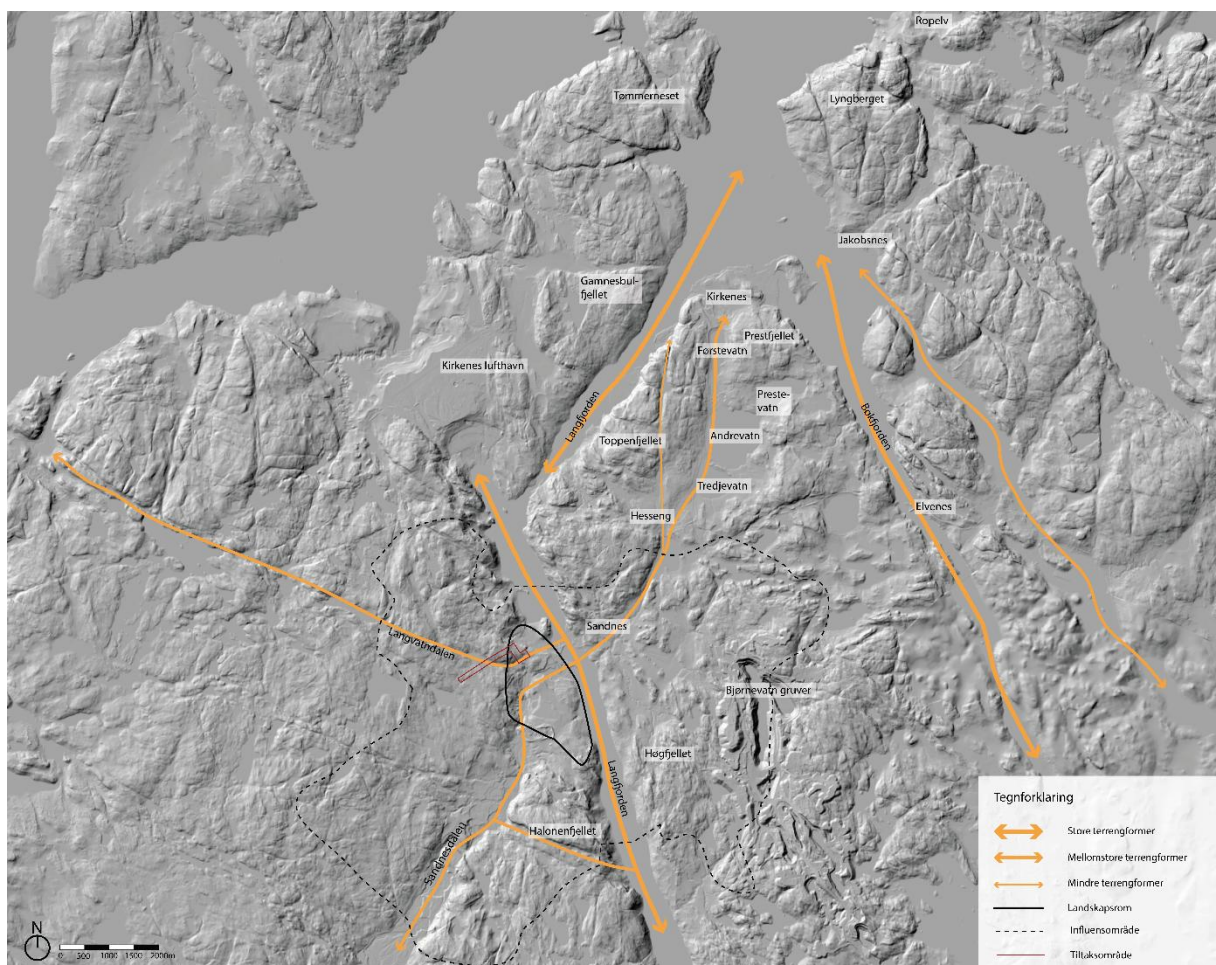
Fjordlandskap

- KF-9 - Relativt Åpent fjordlandskap med bebyggelse/infrastruktur

6.4 Landformer og landskapsrom

Landskapet er tydelig preget av å være nedslipt og formet av isbre. Høyder er avrundet og har en noenlunde jevn høyde. Fjordene utgjør de mest markante landformene, og er lange og smale forsenkninger i landskapet. Helningen på terrenget langs fjordene varierer, men er stedvis bratt. Fjordene har en retning på nordøst-sørvest og nordvest-sørøst. Terrengoverflaten er ellers preget av større og mindre langstrakte forsenkninger som strekker seg i ulike retninger. Flere av landskapsformene er skapt av at isbreen har slipt overflaten, mens noen steder har elver erodert vekk masser og skapt en dalformasjon. Alle disse mindre forsenkningene skaper en knudrete overflate.

Innimellom det knudrete landskapet er det flere åpne sletter som danner avgrensede landskapsrom. Disse områdene er de mest bebygde område, og det ligger flere vann i disse områdene. Tettstedet Sandnes danner et slikt landskapsrom.

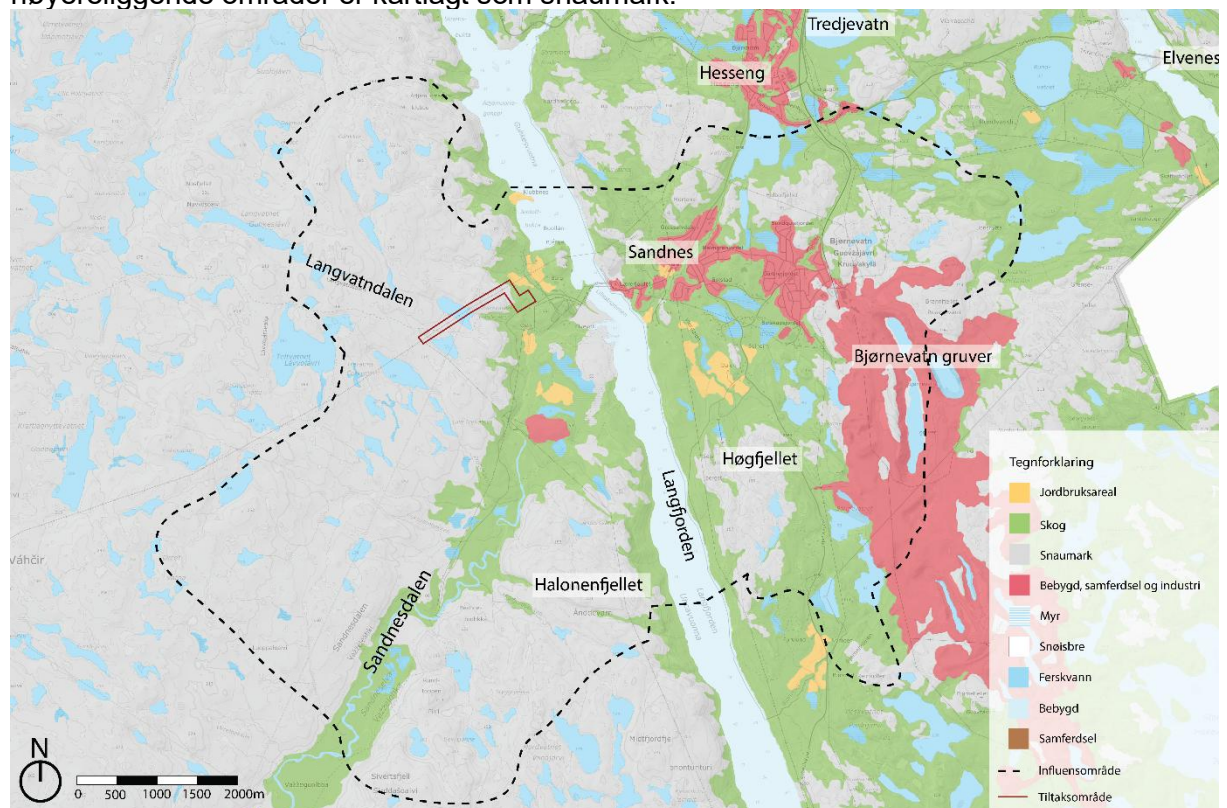
Figur 6-8: Kart over terrengformasjoner og landskapsrom. Kilde: (Statsforvalteren i Troms og Finnmark, 2024) med egne påtegninger.

Figur 6-9: Langfjorden er et landskapselement som skaper en tydelig retning i landskapet. Sandneselva renner ut i fjorden og danner et elvedelta. I horisonten ser vi masser fra Børnevatn gruver. Bildet er tatt fra Važželeahki grustak. (Kilde: COWI)

6.5 Arealbruk

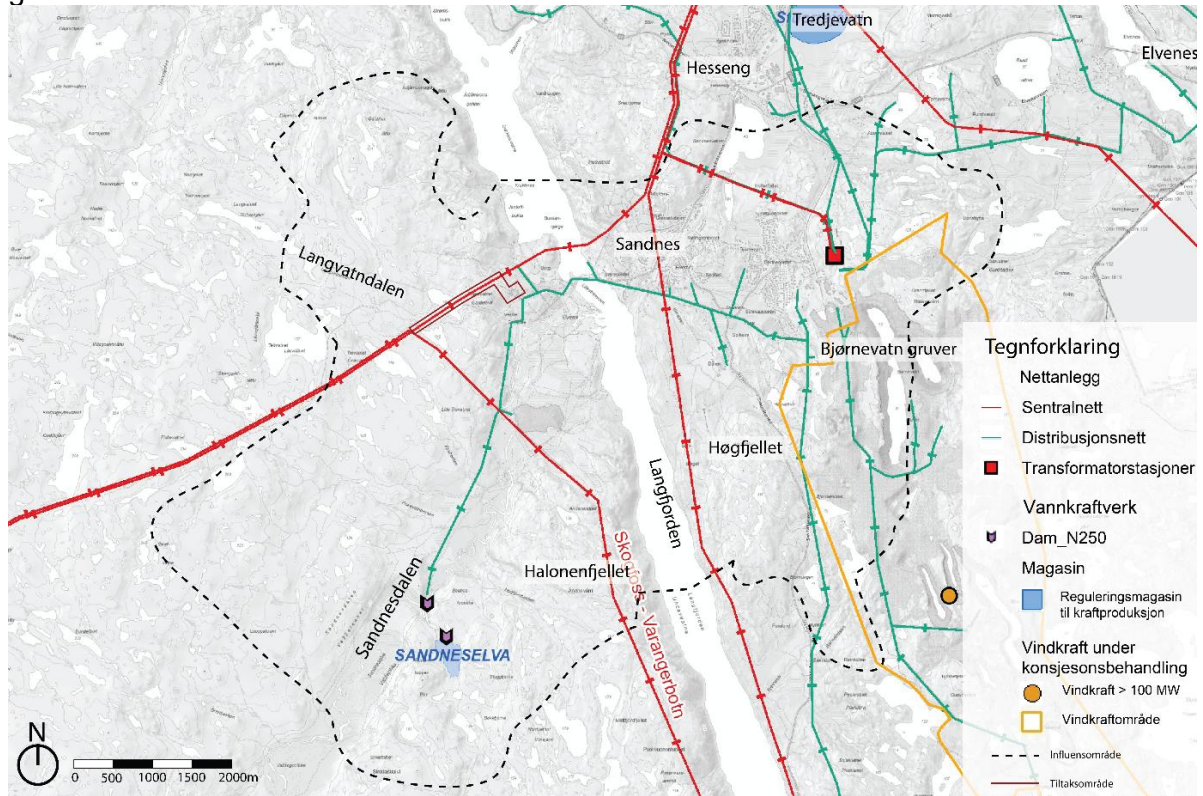
Bebygde arealer inkludert samferdsel og industri er konsentrert rundt boligområde ved Hesseng, boligområde ved Sandnes og Børnevatn gruver. Jordbruksarealer er ikke utbredt, men forekommer innimellom. De laveste områdene er dominert av skog, mens høyereliggende områder er kartlagt som snaumark.

Figur 6-10: Kartet viser arealbruk i området. Kilde: (NIBIO, u.d.) med egne påtegninger.

6.6 Eksisterende inngrep

Influensområdet er i dag allerede preget av inngrep. Ved Važželeahki ligger sentralnett mellom Kirkenes og Varanger samt distribusjonsnett. Influensområdet har ellers noe vannkraft og det foreligger behandling av konsesjon for vindkraftutbygging ved Bjørnevatn gruver.

Figur 6-11: Allerede eksisterende inngrep, samt planlagte. Kilde: (Norges vassdrags- og energidirektorat, 2024) med egne påtegninger.

Figur 6-12: I området ved Važželeahki finner vi eksisterende master, men disse underordner seg skalaen i landskapet og dominerer derfor ikke i landskapsbildet. Bildet er tatt fra sørsiden av vegen ved Važželeahki. (Kilde: COW)

6.7 Sammenhengende naturområder (INON)

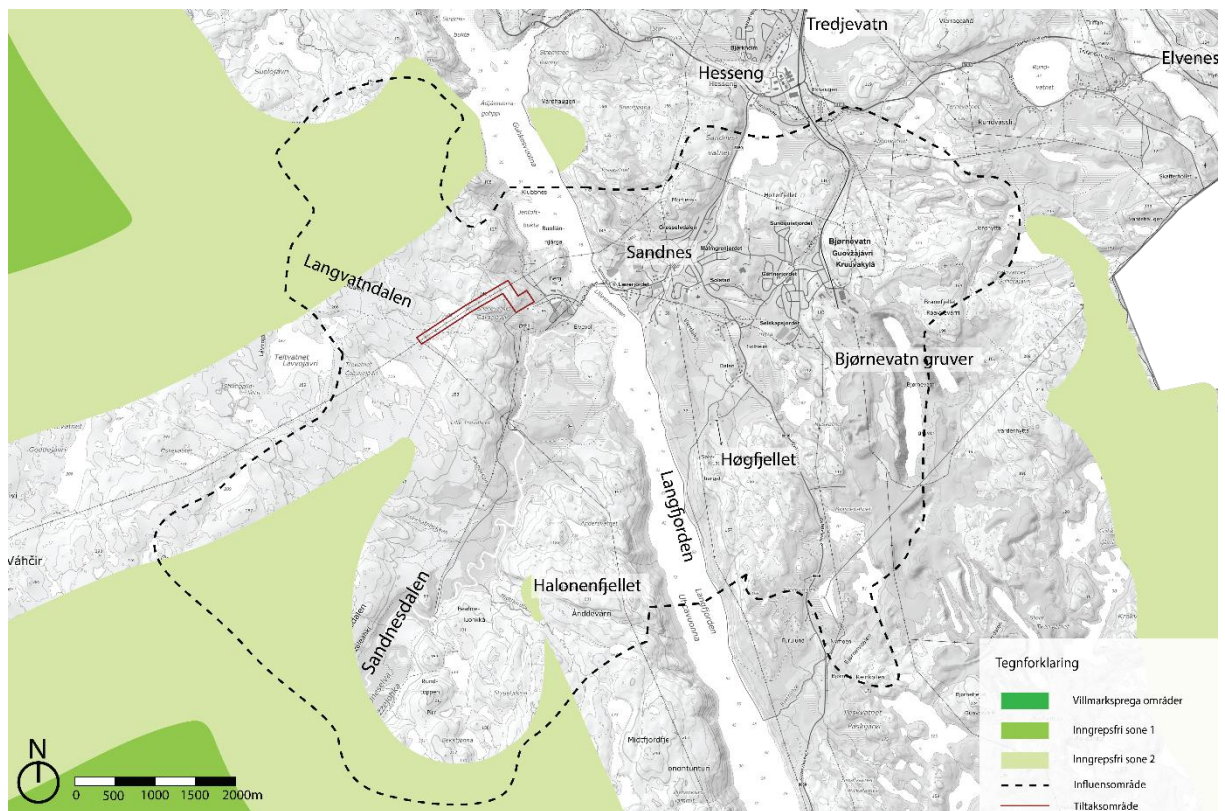
Større, sammenhengende naturområder uten tyngre tekniske inngrep representerer ulike typer miljø- og opplevelsesverdier. Inngrepsfri natur er viktig for naturmangfoldet, i form av både landskapsverdier og biologisk mangfold, og for friluftsliv, reiseliv og naturopplevelse.

Datagrunnlaget er tilgjengelig informasjon fra en nasjonal database fra Miljødirektoratet. Kartleggingen skjer hvert 5. år, og siste kartlegging ble gjort i 2023.

I datasettet benyttes en tredelt skala for å vise avstand fra tyngre tekniske inngrep:

Villmarksprega områder: > 5 kilometer fra tyngre naturinngrep
 Inngrepsfri sone 1: 3-5 kilometer fra tyngre naturinngrep
 Inngrepsfri sone 2: 1-3 kilometer fra tyngre naturinngrep

(Miljødirektoratet, u.d.)

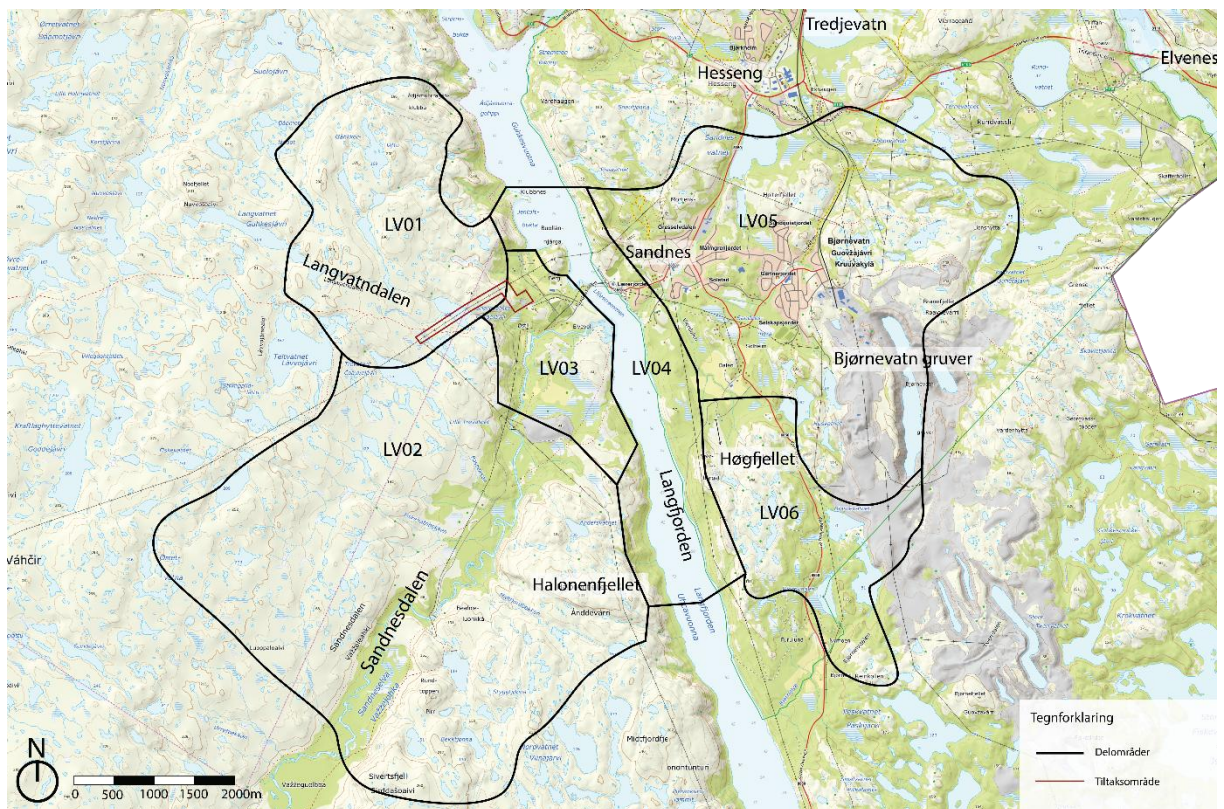

Figur 6-13: Kartet viser områder uten tyngre naturinngrep. Tiltaket inngår ikke i noen av de inngrepsfrie sonene, men deler av influensområdet inngår i inngrepsfri sone 2. Kilde: (Miljødirektoratet, 2024) med egne påtegninger.

7 Delområder

Delområdene er i hovedsak delt inn etter NiN landskapstyper, men det er gjort justeringer for utløpet ved Sandneselva. Gjennom befaring og andre registreringer oppleves dette som et avgrenset område med en egen landskapskarakter. Resterende inndeling i NiN landskapstyper er vurdert til å være godt beskrivende for området.

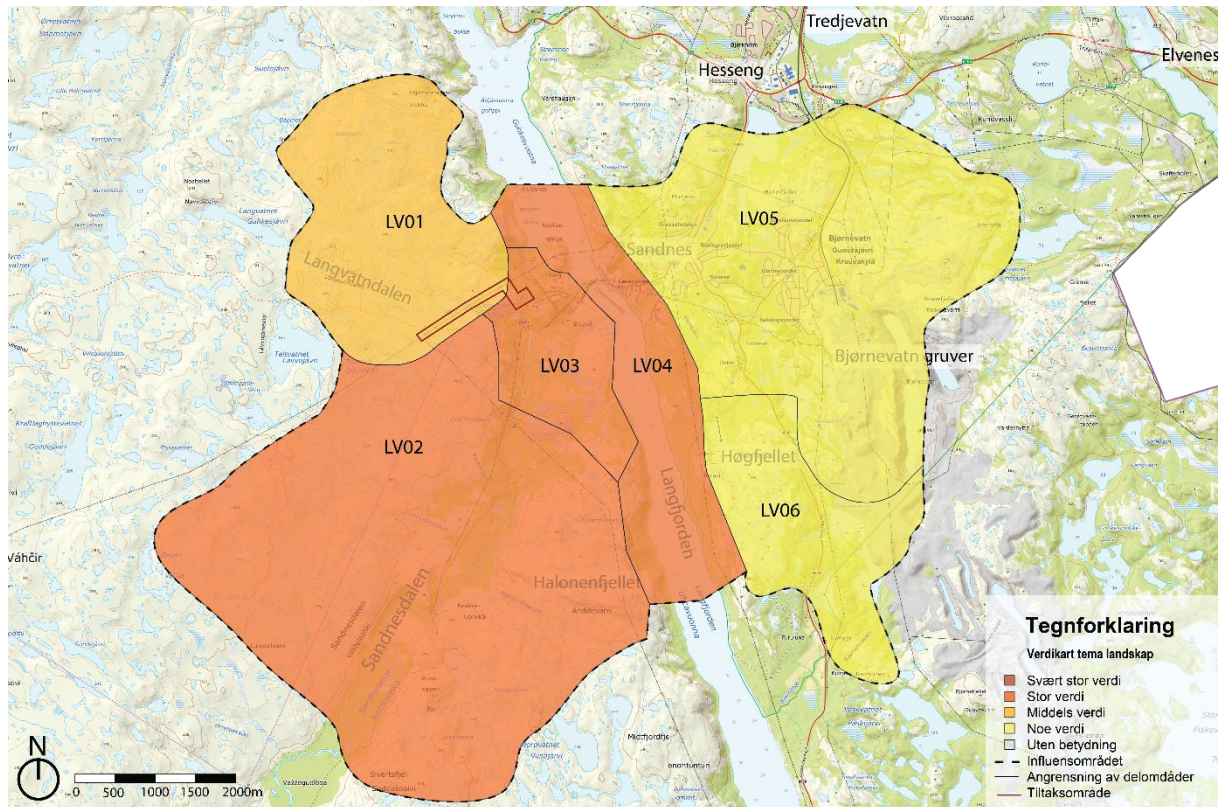
Navn på delområde	Beskrivelse
Delområde LV01 – Langvatndalen	Småkupert fjellandskap nær skoggrensen.
Delområde LV02 - Sandnesdalen	Dalformet fjellandskap nær skoggrensen.
Delområde LV03 – Sandneselvas utløp	Dallandskap med elvedelta.
Delområde LV04 - Langfjorden	Relativt åpent fjordlandskap med bebyggelse/infrastruktur.
Delområde LV05 - Sandnes	Grunne daler i ås- og fjellandskap under skoggrensen med tettsted.
Delområde LV06 - Høgfjellet	Småkupert ås- og fjellandskap under skoggrensen.

Figur 7-1: Influensområdet for Vazželeahki er delt inn i 6 delområder. Kilde: (NIBIO, u.d.) med egne påtegninger.

8 Virkninger av tiltaket

Vurderingene av påvirkning er basert på en kombinasjon av faglige analyser og visualiseringer fra representative standpunkt.

Figur 8-1: Figuren viser verdikart der hvert delområde har fått tildelt en verdi. Kilde: (NIBIO, u.d.) med egne påtegninger

8.1 Delområde LV01 - Langvatndalen

8.1.1 Dagens situasjon for delområdet

Delområdet avgrenses av fjordlandskap i øst og dallandskap i sør. Mot nord og vest følger avgrensningen influensområdet. Delområdet inngår i NiN-landskapstypen småkupert fjellandskap nær skoggrensen.

Landskapstypen omfatter slake og småkuperte ås- og fjellandskap der høydeforskjellene i landskapet i hovedsak er mindre enn 100 meter innenfor avstander på 1 km. Områdene er overveiende åpne og ligger like nedenfor den klimatiske skoggrensen, med veksling mellom åpne heiområder, innslag av fjellskog, enger og dvergbuskdominert vegetasjon. Disse områdene er ofte formet gjennom avskoging av fastmarksskogsmark og opprettholdelse av åpen mark gjennom rydding av kratt og trær og sommerbeite med moderat beitetrykk. Landskapet er i liten grad preget av menneskelig aktivitet, bebyggelse og infrastruktur, selv om enkelte bygninger og linjeinngrep som veier og kraftledninger kan forekomme (Artsdatabanken, 2019).

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

Vurdering av delområde LV01 – Langvatndalen		Betydning for karakteren til landskapsbildet
Geologi, landformer og vannforekomster	Delområdet er en del av landskapsregionen Finnmarksvidda og er en del av et større heilandskap. Området er preget av små høydevariasjoner og flere mindre vann. Daldraget Langvatndalen skaper en nordvestlig retning i landskapet.	Stor
Romlige forhold og skala	Landskapet har en stor skala og oppleves som åpent. De småkuperte terrengformene og flatene med vann skaper et varierende spekter av mindre landskapsrom, uten at de er svært framtrepende i landskapet.	Middels
Distinkte naturelementer	Det er ikke registrert særlige distinkte naturelementer.	Liten
Natursammenhenger	Området er en del av et større naturpreget område og ligger delvis innenfor inngrepsfri sone 2.	Middels
Vegetasjonsdekke og vegetasjonsbruk	De mest lavtliggende partiene består av fjellbjørk i kombinasjon med lav og lyng i feltsjiktet. De høyere områdene består hovedsakelig av lav og lyng og har fjell i dagen synlig flere steder.	Middels
Aktive naturprosesser	Det er ikke registrert aktive naturprosesser i området	Liten
Jord- og skogbruk, tamreindrift, fiske og annen utmarksbruk	Det er registrert sommerbeite og vinterbeite innenfor delområdet.	Liten
Arealbruk	Området består hovedsakelig av snaumark, med innslag av skog i lavereliggende områder.	Middels
Bebyggelsespreg	Området har ingen bebyggelse, men mot sørøst går kraftlinjer for sentralnett.	Middels
Historie og stedsidentitet	Det er ikke registrert elementer med særlig historie eller stedsidentitet	Liten
Landskapskarakter		
Delområdet er en del av et større naturpreget heilandskap uten særlig menneskelig påvirkning. Landskapet har en stor skala og oppleves som åpent med lav vegetasjon. Området er preget av små høydevariasjoner og flere mindre vann. Daldraget Langvatndalen skaper en nordvestlig retning i landskapet. Området har ingen bebyggelse, men mot sørøst går kraftlinjer for sentralnett.		

Figur 8-2: Bildet til venstre viser kraftledningene over Snarevatnet, bildet er tatt mot sørvest. Bildet til høyre viser mastene på nært hold ved krysningspunkt for sentralnett, sett mot øst. (Kilde: COWI)

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

Figur 8-3: Bildet til venstre viser bjørkeskogen ved noen av de mer lavtliggende områdene, her sett mot Langfjorden. Bildet til høyre viser den mer lavtliggende lyngvegetasjonen på de høyereliggende områdene. (Kilde: COW)

8.1.2 Vurdering av verdi

Delområdet er en del av et større sammenhengende naturområde uten særlig menneskelig påvirkning. På grunn av nær tilknytning til tettstedet Sandnes, samt eksisterende kraftledninger som går gjennom området, trekkes verdien noe ned. I regionen er landskapet vanlig forekommende og det representerer landskapet i regionen på en god måte. Delområdet har noe naturvariasjon, med innslag av åpne heier, vann og lav bjørkeskog. Delområdet er vurdert til å ha middels verdi.

8.1.3 Vurdering av påvirkning

Tiltaket ligger delvis innenfor delområdet i sørøst, og vil ha direkte påvirkning. Dette gjelder master fra endemastene ved Važželeahki og videre langs eksisterende ledningstrase. To nye linjer med master langs eksisterende ledningstrase vil påvirke landskapsbildet for delområdet. Totalbredden for alle de tre linjene vil være 70 m, og det vil fragmentere området i større grad enn dagens ledningstrase. Landskapet er åpent og forholdsvis flatt slik at mastene vil være synlig fra store deler av delområdet. Koblingsstasjonen ligger utenfor delområdet og en del lavere i terrenget, og vil derfor ikke påvirke landskapsbildet for delområdet i stor grad.

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

Selv om området allerede er påvirket av en ledningstrase vurderes det som at tiltaket vil medføre noe økt synlighet i brudd med nære omgivelser. Påvirkningene vil være størst på nært hold. Skalaen i landskapet er stor, men landskapet har lav vegetasjon og lange siktakser. Det er derfor vurdert at tiltaket dominerer noe over landskapets skala. Tiltaket medfører noe forringelse av kvaliteter knyttet til helhet og struktur.

Figur 8-4: Visualisering av tiltaket sett mot nordvest. I horisont ser vi kabelendemast og strømlinjer som strekker seg inn over i delområde LV01. (Kilde: COWI)

Figur 8-5: Visualisering av tiltaket sett mot sørvest. Til høyre i bildet strekker linjene seg inn over delområde LV1. (Kilde: COWI)

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

Vurderingen av påvirkning er underbygget av visualiseringene i figur 8-4 og 8-5, som viser tiltakets synlighet og tilpasning til landskapet fra representative standpunkt. Visualiseringene bekrefter at tiltaket i hovedsak medfører noe forringet påvirkning, og gir dermed støtte til vurdert påvirkningsgrad.

Tiltakets påvirkning på delområdet er vurdert til å være noe forringet.

8.1.4 Konsekvenser av tiltaket

Delområdet har middels verdi og påvirkningen er noe forringet. Dette gir noe negativ konsekvens (1-).

8.2 Delområde LV02 - Sandnesdalen

8.2.1 Dagens situasjon for delområdet

Delområdet følger Sandnesdalen med omkringliggende heiområder. I NiN landskapstyper er området registrert som: Dalformet fjellandskap nær skoggrensene.

Landskapstypen omfatter dal- eller skålformede deler av ås- og fjellandskapet, som ikke er store eller nedskårne nok til å inkluderes i hovedtypen dallandskap. Områdene er overveiende åpne og ligger like nedenfor den klimatiske skoggrensene, med vekslende mellom åpne heiområder, innslag av fjellskog, enger og dvergbuskdominert vegetasjon. Disse områdene er ofte formet gjennom avskoging av fastmarksskogsmark og opprettholdelse av åpen mark gjennom rydding av kratt og trær og sommerbeite med moderat beitetrykk. Landskapet er i liten grad preget av menneskelig aktivitet, bebyggelse og infrastruktur, selv om enkelte bygninger og linjeinngrep som veier og kraftledninger kan forekomme (Artsdatabanken, 2019).

Vurdering av delområde LV02 - Sandnesdalen		Betydning for karakteren til landskapsbildet
Geologi, landformer og vannforekomster	Dalformasjonen som følger Sandneselva er et tydelig landskapselement. Dalbunnen er slak, og elva slynger seg gjennom dalbunnen. Dalsidene er stedvis bratte, og det er tydelig at elva har påvirket landskapet over lengre tid. Dalen går gjennom et fjellparti og danner fjellplatå på begge sider. Platåene er preget av små høydevariasjoner og flere mindre vann.	Stor
Romlige forhold og skala	Delområdet består av store landskapselementer. Dalformasjonen er med på å skape en tydelig retning i landskapet og et langstrakt landskapsrom mellom dalsidene.	Middels
Distinkte naturelementer	Den meandrerende Sandneselva er et framtrædende landskapelement som er viktig for landskapskarakteren i området.	Stor
Natursammenhenger	Delområdet er en del av et større naturområde. De sørøstlige delene er innenfor inngrepsfri sone 2. Sandnesdalen skaper en blå-grønn sammenheng i landskapet.	Stor
Vegetasjonsdekke og vegetasjonsbruk	Dalbunnen og dalsidene består av løvskog, mens høyereliggende områder er hei med åpen vegetasjon eller lite vegetert mark.	Middels
Aktive naturprosesser	Meandringen av elva er en kontinuerlig naturprosess der elva sakte graver vekk masser i yttersvingene og avsetter masser i innersvingene.	Stor

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

Jord- og skogbruk, tamreindrift, fiske og annen utmarksbruk	Det er registrert sommerbeite og vinterbeite på hele delområdet. Høstbeite og høstvinterbeite er registrert på sørsiden av Sandneselva.	Liten
Arealbruk	Innenfor delområdet ligger det et oppdemt vann og inn til dammen går det distribusjonsnett og grusvei. Resterende arealer har hovedsakelig lite menneskelige inngrep, og framstår nokså urørt.	Middels
Bebyggelsespreg	I dalen er det noen få enkeltstående bygninger, men de er ikke fremtredende i landskapet.	Liten
Historie og stedsidentitet	Det er ikke registrert elementer med særlig historie eller stedsidentitet.	Liten

Landskapskarakter

I delområdet er det dallandskapet og den meandrerende elva som i størst grad definerer landskapsbildet. Dalbunnen er slak, og elva slynger seg gjennom dalbunnen. Dalsidene er stedvis bratte, og det er tydelig at elva har påvirket landskapet over lengre tid. Dalformasjonen er med på å skape en tydelig retning i landskapet og et langstrakt landskapsrom mellom dalsidene. Den skogkledde dalen omringes av åser og heilandskap med lavere vegetasjon. Landskapet har noen menneskelige inngrep som vil påvirke landskapskarakteren noe negativt. Likevel vurderes inngrepene å ikke være dominerende i landskapet.

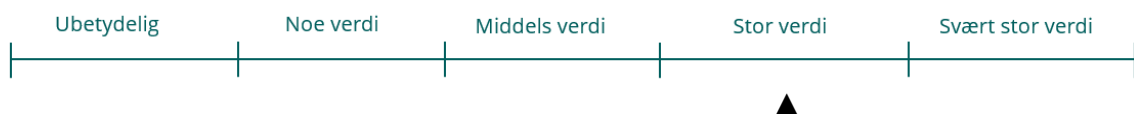
Figur 8-6: Bildet viser hvordan Sandneselva meandrerer i landskapet og avsetter banker med løsmasser i innersvingene. Fotograf: Tove Iversen, hentet fra ut.no.

Figur 8-7: Nedre del av delområdet har stor inngrepsgrad, særlig her hvor sentralnett krysser distribusjonsnett sammen med kjørevei. (Kilde: COWI)

8.2.2 Vurdering av verdi

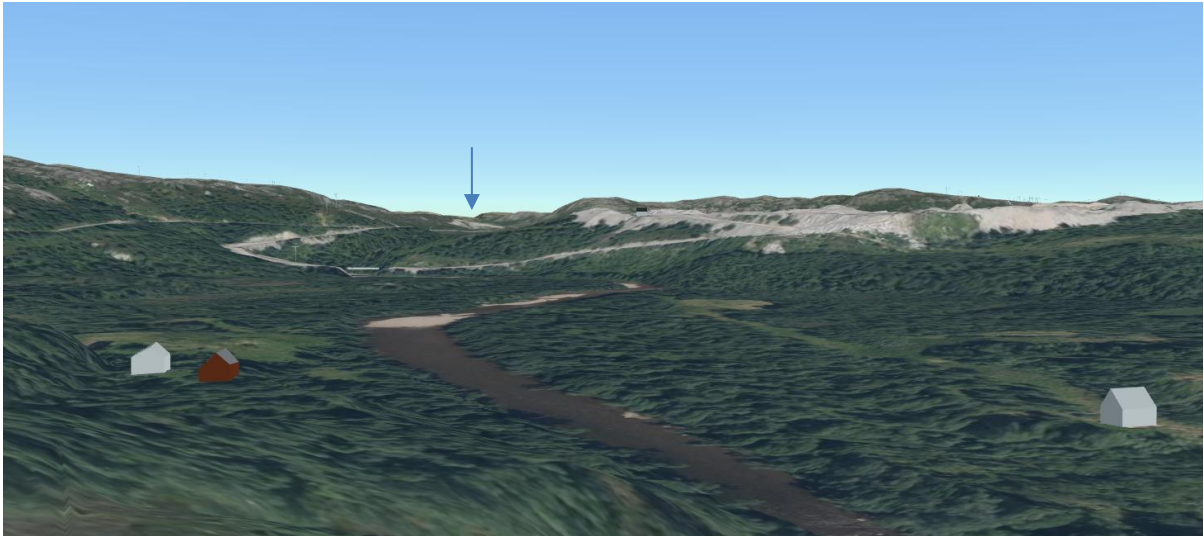
Landskapet fremstår som et større naturområde med lite menneskelige inngrep, gode sammenhenger og gir et godt totalinntrykk. Den meandrerende Sandneselva setter tydelig særpreg på landskapet. Delområdet har også stor naturvariasjon: fra flate skogkledde elvesletter, til brattere dalsider og vegetasjonsfrie heiområder. Delområdet er vurdert til å ha **stor verdi**.

8.2.3 Vurdering av påvirkning

Delområdet blir ikke direkte påvirket av tiltaket, men tiltaket vil være synlig fra noen steder. Synligheten er størst lengst nord i delområdet der etablering av to nye linjer ligger i nær tilknytning. Dette området er allerede påvirket av en ledningstrase og de nye ledningstraseene vil ha samme framtoning som den eksisterende. Selv om tiltaket vil medføre noe økt synlighet, vurderes det at framtoningen i landskapet ikke påvirkes i stor grad.

Dalformasjonen og løvskogvegetasjon gjør at tiltaket flere steder blir skjult. Nede i dalformasjonen vil tiltaket i all hovedsak ikke være synlig. Skalaen i landskapsrommet er stor og det er store avstander, noe som gjør at tiltaket ikke blir dominerende. Ut fra dette vurderes derfor slik at de tekniske inngrepene ikke vil påvirke landskapets karakter innenfor delområdet.

Figur 8-8: Utklipp fra 3D modell tatt sør i delområdet, sett nordover mot tiltaket. I bakgrunnen ser vi eksisterende master i silhuett og den blå pilen viser grustaket der koblingsstasjonen skal bygges. Kilde: Kommunekart 3D

Det er vurdert at tiltaket ikke medfører endring i landskapskarakteren eller endring i landskapssammenhenger for delområdet. Området vil ha samme framtoning i landskapet som før inngrepet.

Visualiseringene i figur 8-8 viser at tiltaket i liten grad er synlig fra dalbunnen og i hovedsak skjules av terreng og vegetasjon. Dette understøtter vurderingen om ubetydelig endring i landskapskarakteren.

Tiltakets påvirkning på delområdet er vurdert til å være **ubetydelig endring**.

8.2.4 Konsekvenser av tiltaket

Delområdet har fått stor verdi og påvirkningen er ubetydelig endring. Konsekvensen av tiltaket blir dermed **ubetydelig konsekvens (0)**.

8.3 Delområde LV03 – Utløp Sandneselva

8.3.1 Dagens situasjon for delområdet

Delområdet omfatter landskapet rundt utløpet til Sandneselva og avgrenses av brattere dalsider og åser mot sør og vest. Langfjorden avgrenser delområdet i øst. I NiN-landskapstyper er området mot Langfjorden registrert som relativt åpent fjordlandskap med bebyggelse/infrastruktur. Resterende arealer er registrert som småkupert fjellandskap nær skoggrensen og dalformet fjellandskap nær skoggrensen (Artsdatabanken, 2019).

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

Vurdering av delområde LV03 – Utløp Sandneselva		Betydning for karakteren til landskapsbildet
Geologi, landformer og vannforekomster	Elveutløpet er det mest karakteristiske landskapselementet. Bratte dalsider og terrassering opp mot Halonenfjellet skaper en omkransning av delområdet.	Stor
Romlige forhold og skala	Delområdet er et småskala landskap, med flere mindre elementer. Området har en tydelig avgrensning og oppleves som et landskapsrom.	Middels
Distinkte naturelementer	Utløpet til Sandneselva skaper et elvedelta ut i fjorden.	Stor
Natursammenhenger	Sandneselva er en blå-grønn sammenheng som strekker seg gjennom delområdet.	Middels
Vegetasjonsdekke og vegetasjonsbruk	Delområdet er hovedsakelig dekket med skog og busker.	Middels
Aktive naturprosesser	Elvedelta er en kontinuerlig prosess der det avsettes masser som elva har erodert vekk.	Stor
Jord- og skogbruk, tamreindrift, fiske og annen utmarksbruk	Innenfor delområde er det registrert sommerbeite, høstbeite og vinterbeite for tamrein.	Liten
Arealbruk	Delområdet har en varierende arealbruk med bebyggelse, jordbruksarealer, veier, grustak, skog og åpen fastmark.	Middels
Bebyggelsespreg	Sandnes kapell har en karakteristisk form og er godt synlig i landskapet. Resterende bebyggelse har varierende størrelse og framtoning.	Liten
Historie og stedsidentitet	Det er ikke registrert elementer med særlig historie eller stedsidentitet.	Liten
Landskapskarakter		
Delområdet har en landskapskarakter der elvedeltaet fra Sandneselva er et viktig nøkkelement. Et elvedelta er en aktiv naturprosess der landskapet naturlig er i konstant forandring. Bratte dalsider og terrassering opp mot Halonenfjellet skaper en romlig omkransning av delområdet. Terrasseringen er et karakteristisk landskapselement i seg selv. Delområdet har en varierende arealbruk med bebyggelse, jordbruksarealer, veier, grustak, skog og åpen fastmark.		

Figur 8-9 Bildet viser store deler av delområdet, og vi ser hvordan fjellsidene avgrensner delområdet. Bildet er tatt fra Sandnes alpinsenter. (Kilde: COWI)

Figur 8-10: Bildet viser utløpet til Sandneselva samt terrasseringen av terrenget mot venstre. (Kilde: COWI)

8.3.2 Vurdering av verdi

Delområdet har et særpreget landskap med stor naturvariasjon over korte avstander. Elvedeltaet er et landskapselement som setter tydelig preg på landskapet. Innenfor delområdet finnes et svært mangfoldig landskap med tydelig preg av flere elementer fra natur, friluftsliv, kultur og landbruk. Området har imidlertid flere innslag av bebyggelse, kraftlinjer, grustak og andre inngrep som forstyrrer særpreget noe. Til tross for noen forringende elementer, så er delområdet vurdert til å ha **stor verdi**.

8.3.3 Vurdering av påvirkning

Važželeahki koblingsstasjon og kabelgrøft fra stasjonen og opp til endemastene ligger innenfor dette delområdet. Det forutsettes at inngrep ifm. kabelgrøft istandsettes og revegeteres tilsvarende eksisterende situasjon, og dette vurderes derfor ikke som permanent påvirkning. Tomt og teknisk anlegg knyttet til koblingsstasjonen innebærer planering av området og jordskjæring inn i eksisterende terreng. Byggene er planlagt å være omtrent 10-12 m høye men vil være lavere enn terrenget i bakkant.

Fra flere steder i delområdet vil koblingsstasjonen være godt synlig da den ligger i den høyereliggende delen av terrenget nord i delområdet. Store deler av delområdet er imidlertid skogkledd og koblingsstasjonen er planlagt i en forsenkning i terrenget uten å bryte silhuetten i landskapet. Synligheten begrenses derfor noe. Koblingsstasjonen er plassert i et gammelt masseuttak som allerede er et sår i landskapet, og tiltakets påvirkning blir derfor noe redusert. Det er vurdert at stasjonen medfører noe økt synlighet og brudd med tiltakets nære omgivelser, men at tiltakets fjernvirkninger er liten.

Ledningsmastene ligger utenfor delområdet, men er flere steder synlig fra delområdet. I de lavereliggende områdene ved Langfjorden vil man kunne se mastene i silhuetten på fjellet. Totalt tre parallelle master vil være betydelig mer synlig enn mastene til dagens enslige ledningstrase. Dette vil også bryte med landskapssammenhengen i større grad enn dagens situasjon. Mastene er planlagt som tremaster, tilsvarende eksisterende master. Med tanke på synlighet i landskapet er treverk et bedre alternativ enn stålmaster.

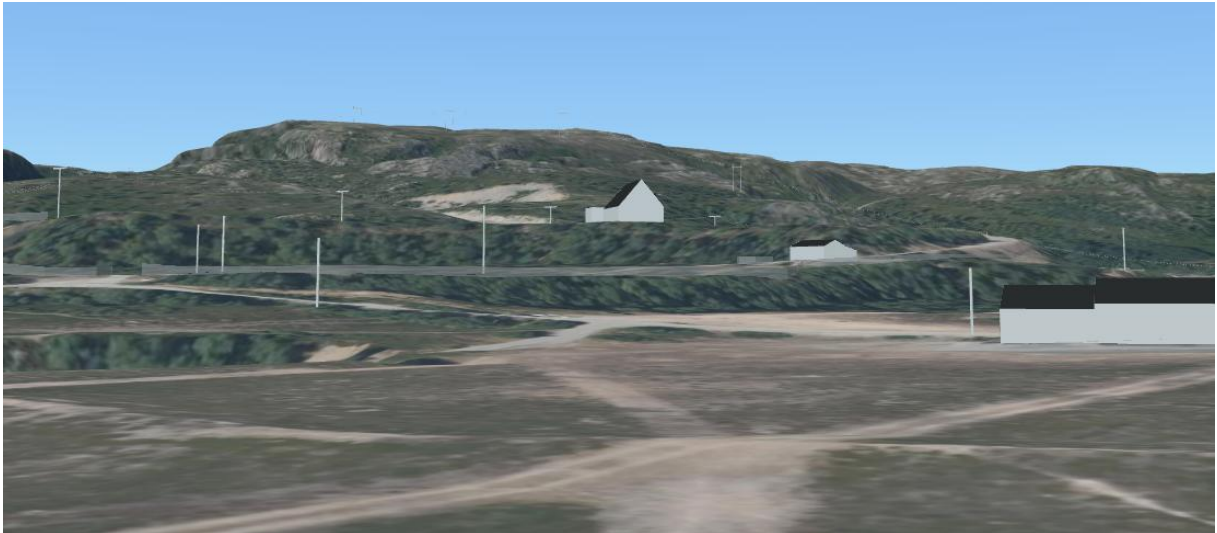

Figur 8-11: Visualisering av tiltaket sett mot nordøst. På nært hold vil koblingsstasjonen være godt synlig. (Kilde: COWI)

Figur 8-12: Visualisering av tiltaket sett mot øst. Omtrent midt i bildet ligger utløpet til Sandneselva. Siden koblingsstasjonen er plassert delvis inn i terrenget reduseres synligheten fra flere vinkler. (Kilde: COWI)

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

Figur 8-13: Utklipp tatt fra utløpet til Sandneselva. Sandnes kapell ligger midt i bildet, og grustaket der tiltaket skal bygges er til vestre for dette. Kilde: Kommunekart 3D

Tiltaket innebærer midlertidige tiltak som vil få midlertidig påvirkning for delområdet. I henhold til veileder M-1941, skal midlertidige virkninger ikke inkluderes i vurderingen av påvirkning (Miljødirektoratet, 2024). For midlertidige virkninger se kap. 9.1.1.

Visualiseringene i figur 8-11 til 8-13 viser at koblingsstasjonen er synlig fra flere standpunkt i delområdet, særlig på nært hold, men med redusert fjernvirkning som følge av terrengtilpasning. Dette understøtter vurderingen om noe økt synlighet og påvirkning vurdert som noe forringet.

8.3.4 Konsekvenser av tiltaket

Delområdet har stor verdi, og påvirkningen er vurdert som noe forringet. I henhold til konsekvensvifta gir dette middels negativ konsekvens for delområdet. Konsekvensen av tiltaket blir dermed middels negativ konsekvens (2-).

8.4 Delområde LV04 - Langfjorden

8.4.1 Dagens situasjon for delområdet

Delområdet består av deler av Langfjorden og tilhørende landarealer. Området er registrert i NiN – landskapstyper som relativt åpent fjordlandskap med bebyggelse/infrastruktur.

Landskapstypen omfatter fjordlandskap der dalformen er relativt åpen og middels sterkt nedskåret fra omkringliggende åser, fjell og/eller slettelandskap. Landskapet har et tydelig preg av menneskelig påvirkning. Mer enn 2 km² eller mer enn en fjerdedel av området har spredt bebyggelse, gårdsbruk, næringsområder, større samferdselsanlegg, flyplasser med større gressarealer, konsentrasjoner av bebyggelse eller teknisk infrastruktur i form av grender, bygder, små tettsteder, bolig og hyttefelt (Artsdatabanken, 2019).

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

Vurdering av delområde LV04 – Langfjorden		Betydning for karakteren til landskapsbildet
Geologi, landformer og vannforekomster	Delområdet er en del av et større fjordlandskap og dalformasjonen som fjorden danner er den dominerende landformen.	Stor
Romlige forhold og skala	Landskapet er et storskala landskap. Fjorden er omringet av mer eller mindre bratte fjell, noe som forsterker den lange fjorden og avgrensar landskapsrommet.	Stor
Distinkte naturelementer	Den smale og lange fjorden er definerende for landskapskarakteren. I lokal skala finnes det flere lengre og smale fjorder, men ikke av denne lengden. Det smale fjordlandskapet er karakteristisk for landskapet i området, og skiller seg ut fra resterende fjordlandskap i Finnmark.	Stor
Natursammenhenger	Delområdet er en del av Langfjorden som er en 18 km lang arm av Bøkfjorden.	Middels
Vegetasjonsdekke og vegetasjonsbruk	Dalsidene er hovedsakelig dekket med fjellbjørk og andre løvtre. På bratte partier er åpent fjell synlig.	Middels
Aktive naturprosesser	Det er ikke registrert relevante aktive naturprosesser.	Liten
Jord- og skogbruk, tamreindrift, fiske og annen utmarksbruk	Noen av landområdene langs fjorden er registrert som sommerbeite og vinterbeite for tamrein. Det er også registrert innmarksbeite på Klubbneset og noe fulldyrka og overflatedyrka jord ved Lærerjordet.	Liten
Arealbruk	Helhetlig har delområdet noe menneskelig påvirkning, men det er hovedsakelig konsentrert ved Lærerjordet og Lillestrømmen. Her smalner fjorden inn og det er anlagt en bro. Ved Lærerjordet er det etablert en alpinbakke, bebyggelse knyttet til industri samt veisystemer. Kraftledninger for sentralnett og distribusjonsnett påvirker også dette området. Sør for alpinbakken ligger flere bolighus og naust langs fjorden. Resterende arealer er hovedsakelig fri for menneskelig påvirkning, men enkeltstående bygninger, små veier, beiteområder og dyrket mark forekommer. Langs østsiden av Langfjorden er det registrert kraftledning for sentralnett, men på grunn av høyere vegetasjon antas det at den ikke er fremtredende i landskapet.	Middels
Bebyggelsespreg	Bebyggelsen har ulik fremtoning. Industriebbyggelsen oppleves som noe massivt i landskapet, mens boligbebyggelsen har en mindre skala og ligger mer skjult blant vegetasjon. Boligbebyggelsen består hovedsakelig av trehus med saltak.	Liten
Historie og stedsidentitet	Det er ikke registrert relevant historie.	
Landskapskarakter		
<p>Delområdet er en del av et større fjordlandskap og den langstrakte smale fjorden er avgjørende for landskapskarakteren. Fjorden er omringet av mer eller mindre bratte fjell, noe som forsterker den lange fjorden og avgrensar landskapsrommet. Dalsidene er hovedsakelig dekket med fjellbjørk og andre løvtre. På bratte partier er åpent fjell synlig. I lokal skala finnes det flere lange og smale fjorder, men ikke av denne lengden. Det smale fjordlandskapet er karakteristisk for landskapet i området, og skiller seg ut fra resterende fjordlandskap i Finnmark. Helhetlig har delområdet noe menneskelig påvirkning, men inngrepene er i hovedsak konsentrert ved Lillestrømmen og Lærerjordet.</p>		

Figur 8-14: Bildet viser Langfjorden som strekker seg innover landskapet. Bildet er tatt fra Sandnes alpinsenter utenfor delområdet. (Kilde: COWI)

Figur 8-15: Bildet viser Langfjorden nord for Sandnes. Her er terrenget ned i fjorden bratt, og fjordlandskapet forsterkes. (Kilde: COWI)

Figur 8-16: Bildet viser området ved Lærerjordet som er tydelig preget av menneskelig aktivitet. Til venstre ligger broen over Langfjorden til Sandnesdalen, og til høyre er deler av alpinanlegget synlig. (Kilde: COWI)

8.4.2 Vurdering av verdi

Delområdet har noe menneskelig påvirkning, men dette er konsentrert ved Lærerjordet. Det er derfor vurdert at den menneskelige påvirkningen ikke er definerende for det helhetlige landskapet, som oppfattes som et sammenhengende naturlandskap. Langfjorden er svært karakteristisk for området og er et særpreget landskap. Delområdet er vurdert til å ha **stor verdi**.

8.4.3 Vurdering av påvirkning

Fra både nordlige og sørlige deler av delområdet blir tiltaket lite synlig og påvirkningen svært liten. Fra områdene rundt Lærerjordet, vil tiltaket derimot være mer synlig. Koblingsstasjonen ligger høyt i terrenget og byggene og silhuett av ledningsmastene vil kunne sees. Avstanden til tiltaket er imidlertid stor, og vegetasjonen langs fjorden og rundt tiltaket demper påvirkningen. Lærerjordet er det området som har mest inngrep i delområdet i dag, og det er derfor vurdert at fjordlandskapet ikke påvirkes i særlig grad av tiltaket.

Visualiseringene viser at tiltaket fremstår som lite synlig på grunn av avstand, vegetasjon og eksisterende inngrep. Dette understøtter vurderingen om ubetydelig endring i landskapskarakteren.

8.4.4 Konsekvenser av tiltaket

Delområdet har fått stor verdi og påvirkningen er ubetydelig endring. Konsekvensen av tiltaket blir dermed ubetydelig konsekvens (0).

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

8.5 Delområde LV05 - Sandnes

8.5.1 Dagens situasjon for delområdet

Delområdet omfatter tettstedet Sandnes og Bjørnevatn, samt omkringliggende områder. I NiN landskapstype er området registrert som: Grunne daler i ås- og fjellandskap under skoggrensen med tettsted.

Landskapstypen omfatter dal- eller skålformede deler av ås- og fjellandskapet, som ikke er store eller nedskårne nok til å inkluderes i hovedtypen dallandskap. Områdene ligger under skoggrensen, og de delene av landskapet som ikke er dominert av vann, vassdrag og våtmarker og evt. jordbruk og bebygde områder, er normalt dekket med skog. Landskapet er tydelig preget av intensiv arealbruk med et større tettsted, småby eller fritidsbebyggelse med høy bygningstetthet (Artsdatabanken, 2019).

Vurdering av delområde LV05 – Sandnes		Betydning for karakteren til landskapsbildet
Geologi, landformer og vannforekomster	Delområdet følger et daldrag fra Langfjorden til Sandnesvatnet. Dalen er vid, og terrengvariasjonene er ikke særlig store. Bjørnevatn gruver er et svært fremtredende element i landskapet. En mindre elv med utløp fra Sandnesvatnet følger dalen.	Stor
Romlige forhold og skala	Landskapet oppleves åpent og heller nedover mot fjorden i vest. Løvtrevegetasjon er det mest framtrædende romdannende elementet.	Middels
Distinkte naturelementer	Bjørnevatn gruver er et svært framtrædende element i landskapet og er godt synlig fra store avstander.	Stor
Natursammenhenger	Det er ikke registrert særlige viktige natursammenhenger.	Liten
Vegetasjonsdekke og vegetasjonsbruk	Delområdet er stort sett skogkledd. De høyeste områdene samt Bjørnevatn gruver er fri for vegetasjon.	Liten
Aktive naturprosesser	Det er ikke registrert relevante aktive naturprosesser.	Liten
Jord- og skogbruk, tamreindrift, fiske og annen utmarksbruk	Delområdet har noe innmarksbeite, fulldyrka jord og overflatedyrka jord.	Middels
Arealbruk	Delområdet Sandnes er sterkt påvirket av menneskelig aktivitet. Mest dominerende er Bjørnevatn gruver. Resterende arealer er fragmentert av bebyggelse, kraftledninger og veier. Mot Sandnesmyra og Dalen i sørvest er bebyggelsen mer spredt og her finnes større myr og landbruksområder.	Stor
Bebyggelsespreg	Hovedvekten av bebyggelsen er eneboliger med trekledd fasade og saltak. Området har også næringsbebyggelse samt skoler og barnehager. Denne bebyggelsen har et mindre helhetlig preg.	Middels
Historie og stedsidentitet	Bjørnevatn gruver er en del av Kirkenes sin historie som industristad. Under bombingene av Kirkenes ble gruvene brukt som oppholdssted (Askheim, 2024)	Middels
Landskapskarakter		
Delområdet følger et daldrag fra Langfjorden til Sandnesvatnet. Dalen er vid, og terrengvariasjonene er ikke særlig store. En mindre elv med utløp fra Sandnesvatnet følger dalen. Delområdet er sterkt påvirket av menneskelig aktivitet. Bjørnevatn gruver er et svært fremtredende element i landskapet og godt synlig fra store avstander. Gruvene har også en historisk betydning for området. Resterende arealer i delområdet er fragmentert av bebyggelse og infrastruktur. Bebyggelsen består hovedsakelig av eneboliger med forholdsvis lik fasong og skala. Området har også næringsbebyggelse samt skoler og barnehager med mindre helhetlig preg.		

Figur 8-17: Bildet viser hvordan boligbebyggelsen er spredt oppover lia. Masser fra Bjørnevatn gruver ligger som tydelige strukturer i horisonten. (Kilde: COWI)

8.5.2 Vurdering av verdi

Delområdet har overvekt av menneskelig aktivitet. Massene fra gruvedriften er et element som er med på å definere landskapet. Formasjonen har en karakteristisk utforming og en historisk sammenheng, men er også svært inngripende i landskapet.

Landskapet har noe mangfold med landbruksarealer, terrengvariasjoner, myrer og vann. Landskapet oppleves som oversiktlig, men også noe tilfeldig med en del fragmentering av veier og bebyggelse. Delområdet er vurdert til å ha noe verdi.

8.5.3 Vurdering av påvirkning

Tiltaket ligger utenfor delområdet, og vil ikke påvirke området direkte. Delområdet har flere mindre terrengformasjoner og hovedsakelig dekket med løvtrevegetasjon eller bebyggelse. Synligheten av tiltaket er derfor vurdert til å være lav fra de fleste stedene i delområdet. Delområdet har også stor grad av menneskelig inngrep og tiltaket vil derfor ikke medføre endring i landskapskarakteren.

Visualiseringene viser at tiltaket i liten grad er synlig innenfor delområdet, som allerede er preget av menneskelig aktivitet og tekniske inngrep. Dette understøtter vurderingen om ubetydelig endring.

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

8.5.4 Konsekvenser av tiltaket

Delområdet har fått noe verdi og påvirkningen er ubetydelig endring. Konsekvensen av tiltaket blir dermed ubetydelig konsekvens (0).

8.6 Delområde LV06 - Høgfjellet

8.6.1 Dagens situasjon for delområdet

Delområdet omfatter områder tilknyttet høydedraget Høgfjellet. I NiN landskapstyper er området registrert som: Småkupert ås- og fjellandskap under skoggrensen.

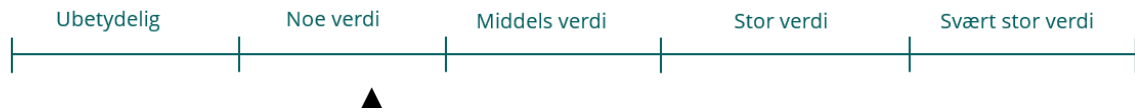
Landskapstypen omfatter slake og småkupert ås- og fjellandskap der høydeforskjellene i landskapet i hovedsak er mindre enn 100 meter innenfor avstander på 1 km. Områdene ligger under skoggrensen, og de delene av landskapet som ikke er dominert av vann, vassdrag og våtmarker og evt. jordbruk og bebygde områder, er normalt dekket med skog. Landskapet er i liten grad preget av menneskelig aktivitet, bebyggelse og infrastruktur, selv om enkelte bygninger og linjeinngrep som veier og kraftledninger kan forekomme (Miljødirektoratet, 2024).

Vurdering av delområde LV06 – Høgfjellet		Betydning for karakteren til landskapsbildet
Geologi, landformer og vannforekomster	Delområdet ligger på en høyde med småkupert fjellandskap. En rekke vann og myrområder fyller terrengets lavereliggende områder.	Stor
Romlige forhold og skala	Landskapet har stor skala. Mindre landskapsrom dannes mellom terrengets småformer.	Middels
Distinkte naturelementer	Det er ikke registrert relevante distinkte naturelementer.	Liten
Natursammenhenger	Delområdet har noe begrenset sammenheng på grunn av Langfjorden i vest, Sandnes i nord og Bjørnevattn gruver i øst.	Middels
Vegetasjonsdekke og vegetasjonsbruk	Delområdet har varierende innslag av skogkledde områder og bart fjell.	Middels
Aktive naturprosesser	Det er ikke registrert relevante aktive naturprosesser.	Liten
Jord- og skogbruk, tamreindrift, fiske og annen utmarksbruk	Delområdet er registrert som sommerbeite for rein.	Liten
Arealbruk	Delområdet har noe menneskelig påvirkning. Svanvikveien deler området i to, og østlige deler inngår i Bjørnevattn gruver. I nord er det anlagt en skytebane. Høgfjellet er hovedsakelig uten menneskelig påvirkning, men preges av nærheten til Sandnes og gruvene.	Stor
Bebyggelsespreg	Det er lite bebyggelse i området.	Liten
Historie og stedsidentitet	Det er ikke registrert relevant historie tilknyttet stedet.	
Landskapskarakter		
Delområdet ligger på en høyde med småkupert fjellandskap. En rekke vann og myrområder fyller terrengets lavereliggende områder. Landskapet har stor skala, men mindre landskapsrom dannes mellom terrengets småformer. Delområdet har varierende innslag av skogkledde områder og bart fjell. Delområdet har noe menneskelig påvirkning. Svanvikveien deler området i to, og østlige deler inngår i Bjørnevattn gruver. I nord er det anlagt en skytebane. Høgfjellet er hovedsakelig uten menneskelig påvirkning, men har noe begrenset sammenheng på grunn av Langfjorden i vest, Sandnes i nord og Bjørnevattn gruver i øst.		

8.6.2 Vurdering av verdi

Delområdet er hovedsakelig naturpreget, men med innslag av infrastruktur, bebyggelse og næring. Området ligger i nær tilknytning til Bjørnevattn gruver og tettstedet Sandnes, og utstrekning av naturområdet begrenses av disse. Delområdet fragmenteres av Fv8850 og ledningslinjer. Landskapet er vanlig forekommende med noe særpreg. Delområdet er vurdert til å ha noe verdi.

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

8.6.3 Vurdering av påvirkning

Tiltaket ligger utenfor delområdet, og vil ikke påvirke området direkte. Det vil kunne bli synlig fra de høyereliggende delene av delområdet, men avstanden er så stor (ca. 2,5 km) at inngrepet blir lite dominerende. Tiltaket medfører ikke endringer av landskapskarakteren i delområdet

Visualiseringene viser at tiltaket kun er svakt synlig fra høyereliggende områder og ikke fremstår som dominerende i landskapet. Dette understøtter vurderingen om ubetydelig endring.

8.6.4 Konsekvenser av tiltaket

Delområdet har fått noe verdi og påvirkningen er ubetydelig endring. Konsekvensen av tiltaket blir dermed ubetydelig konsekvens (0).

9 Samlet konsekvens

En samlet oppsummering av verdi, påvirkning og konsekvens per delområde er gitt i sammendraget. Tabellen er basert på vurderingene presentert i dette kapitlet.

Delområder	Alt. 0	Alt 1
LV01	Ubetydelig konsekvens (0)	Noe negativ konsekvens (1-)
LV02	Ubetydelig konsekvens (0)	Ubetydelig konsekvens (0)
LV03	Ubetydelig konsekvens (0)	Middels negativ konsekvens (2-)
LV04	Ubetydelig konsekvens (0)	Ubetydelig konsekvens (0)
LV05	Ubetydelig konsekvens (0)	Ubetydelig konsekvens (0)
LV06	Ubetydelig konsekvens (0)	Ubetydelig konsekvens (0)
Samlet vurdering	Ubetydelig konsekvens	Noe negativ konsekvens
Begrunnelse for samlet konsekvensgrad	Samme som eksisterende situasjon	I henhold til Miljødirektoratets veileder M-1941 (Miljødirektoratet, 2024), blir samlet konsekvens noe negativ konsekvens. Det er overvekt av delområder som har fått ubetydelig konsekvens og noe negativ konsekvens. Ingen delområder har konsekvensgrad svært stor negativ konsekvens eller stor negativ konsekvens. Ett delområde har fått middels negativ konsekvens.
Rangering	1	2
Begrunnelser for rangering	Dagens situasjon har ingen konsekvenser for landskapsbildet.	Gjennomføring av tiltaket vil ha noe negativ konsekvens på landskapsbildet.

Det er ett delområde som er blitt vurdert til å få middels negativ konsekvens som følge av de planlagte tiltakene. Dette gjelder delområde LV03 – Utløp Sandneselva. Dette området blir

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

direkte berørt av koblingsstasjonen, samt at det får noe fjernvirkning av de to nye 132 kV linjene.

Ett delområde er vurdert til å få noe negativ konsekvens som følge av de planlagte tiltakene. Dette gjelder delområde LV01 – Langvatndalen. Delområdet berøres direkte av de to nye 132 kV linjene.

De resterende fire delområdene er vurdert til å ha ubetydelig konsekvens. Disse delområdene berøres ikke direkte av tiltaket, men tiltaket er i større eller mindre grad synlig fra delområdene. Det er vurdert at fjernvirkningene ikke påvirker landskapskarakteren til delområdene.

Samlet konsekvens av tiltaket er vurdert til å være noe negativ konsekvens for landskapet innenfor influensområdet. Det er lite konflikt med landskap utenfor influensområdet. Konsekvensgraden er gitt med bakgrunn i at de to delområdene som blir mest berørt av tiltaket er vurdert til noe- og middels negativ konsekvens. Delområdet med middels negativ konsekvens ligger på skalaen ned mot noe negativ konsekvens, og påvirker derfor ikke den samlede vurderingen nok til å vippe over til middels negativ konsekvens.

9.1 Midlertidige virkninger og indirekte virkninger

9.1.1 Midlertidige virkninger

Utbyggingen av tiltaket vil medføre midlertidige virkninger som ikke er medregnet i konsekvensvurderingen. Dette innebærer anleggsarbeider knyttet til stasjonstomta og ny trase, samt at det skal graves kabelgrøfter mellom koblingsstasjonen og endemastene. Områdene det er tillatt å berøre er vist i Figur 1-1. Berørte områder vil revegeteres etter at anleggsarbeidene er ferdige, men på grunn av korte vekstsesonger vil revegetering ta noe lengre tid enn i sørlige deler av landet. Skjæringen bak stasjonen vil bli mer synlig i landskapet før vegetasjonen får etablert seg, men når den er etablert vil den sannsynligvis bli mindre dominerende enn eksisterende masseuttak er i dag.

I forbindelse med anleggelsen av koblingsstasjonen og ledningsmaster vil et større område bli brukt til riggområde, se Figur 2-1. I disse områdene vil eksisterende vegetasjon kunne bli fjernet og lagring av maskiner og masser vil kunne være forstyrrende elementer i landskapet. Denne konsekvensutredningen forutsetter at disse områdene tilbakeføres til opprinnelig tilstand.

Det er hovedsakelig delområde LV03 som direkte berøres av midlertidige virkninger med riggområder og områder som er tillatt å benytte. Det tillates også å benytte noen områder innenfor delområde LV02, langs ny ledningstrase. Resterende delområder kan påvirkes midlertidig som følge av fjernvirkninger.

9.2 Samlet belastning

Vurderingen av konsekvens er supplert med en vurdering av samlet belastning, jf. naturmangfoldloven § 10. Samlet belastning omfatter effekten av eksisterende, planlagte og omsøkte tiltak innenfor influensområdet.

Influensområdet er fra før preget av flere tekniske inngrep, herunder:

- eksisterende kraftledninger
- infrastruktur tilknyttet Bjørnevattn gruver
- vegsystemer og bebyggelse

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

I tillegg foreligger planer for videre utbygging av energiinfrastruktur i regionen.

Utbyggingen av Važželeahki koblingsstasjon vil bidra til en økt samlet belastning på landskapet, særlig i delområdene LV01 og LV03. Dette gjelder spesielt knyttet til økt synlighet av tekniske installasjoner og økt fragmentering av landskapet.

Samtidig vurderes det at tiltaket i stor grad tilpasses eksisterende inngrep og at nye påvirkninger i urørte områder begrenses.

Samlet sett vurderes tiltaket å gi en moderat økning i samlet belastning, men ikke i en slik grad at landskapets overordnede karakter endres vesentlig.

10 Skadereduserende tiltak

10.1 Skadereduserende tiltak i permanent situasjon

Følgende tiltak anbefales for å redusere negative landskapsvirkninger:

- **Terrengtilpasning:** Stasjonstomten utformes slik at skjæringer og fyllinger tilpasses naturlige terrengformer.
- **Vegetasjonsskjerming:** Det etableres og bevares vegetasjonssoner rundt stasjonen, særlig mot øst og sør, for å redusere innsyn fra bebygde områder og fjordlandskapet.
- **Material- og fargebruk:** Bygninger og tekniske installasjoner gis en farge- og materialbruk som demper kontrast mot omgivelser (mørke, matte naturfarger).
- **Mastetype:** Bruk av tremaster videreføres for å redusere visuell dominans sammenlignet med stålmaster.
- **Linjeplassering:** Nye linjer plasseres så tett som mulig og parallelt med eksisterende trase for å minimere ytterligere fragmentering.

10.2 Skadereduserende tiltak i anleggsperioden

- Riggområder avgrenses tydelig og begrenses til et minimum.
- Topplag av jord lagres separat og brukes ved revegetering.
- Midlertidige inngrep revegeteres med stedegen vegetasjon.
- Transport i terrenget gjennomføres vinterstid der mulig.
- Vegetasjon med skjermende effekt bevares i størst mulig grad.

Det utarbeides en egen plan for terrengtilpasning, massehåndtering og revegetering i detaljprosjekteringsfasen.

11 Usikkerhet ved utredningen

Synligheten av tiltaket har blitt vurdert ved hjelp av terrengdata, vegetasjonsdata, andre relevante data, avstand og gjennom befaring. Variasjoner i terrenget og vegetasjonsdekket gjør at synligheten kan variere mye innenfor influensområdet. Det er likevel vurdert at grunnlaget har vært tilstrekkelig for utredningen.

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

12 Referanser

- Artsdatabanken. (2019). *NiN Landskap*. Hentet fra Artsdatabanken: https://nin.artsdatabanken.no/Natur_i_Norge/Landskap/
- Askheim, S. (2024, februar 21). *Kirkenes*. Hentet fra Store Norske Leksikon: <https://snl.no/Kirkenes>
- Europarådet. (2000). *Europarådets landskapskonvensjon*. Hentet fra Regjeringen.no: https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/by_stedsutvikling/landskapskonvensjonen/europaraadets_landskapskonvensjon/id426184/
- Forskrift om konsekvensutredninger. (2017). *Forskrift om konsekvensutredninger (FOR-2017-06-21-854)*. Hentet fra Lovdata: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-06-21-854>
- Google Earth. (2024). Hentet fra Google Earth.
- Google maps. (2024). *Google maps*. Hentet fra Google maps: <https://www.google.com/maps>
- Kommunekart. (2024). *Kommubekart 3D*. Hentet fra <https://3d.kommunekart.com/>
- Kommunekart. (2024). *Kommunekart*. Hentet fra [Kommunekart.com/](https://kommunekart.com/)
- Kultur- og kirke departementet. (2009). *arkitektur.nå*. Oslo: Kultur- og kirke departementet.
- Miljødirektoratet. (2024). *Konsekvensutredning av klima og miljø (M-1941)*. Hentet fra Miljødirektoratet: <https://www.miljodirektoratet.no/konsekvensutredninger>
- Miljødirektoratet. (2024). *Naturbase kart*. Hentet fra Miljødirektoratet, Naturbase kart: <https://geocortex02.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>
- Miljødirektoratet. (u.d.). *Inngrepsfrie naturområder*. Hentet fra <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/overvaking-arealplanlegging/naturkartlegging/Inngrepsfrie-naturomrader/>
- Naturmangfoldloven. (2009). *Lov om forvaltning av naturens mangfold (LOV-2009-06-19-100)*. Hentet fra Lovdata: <https://lovdata.no/lov/2009-06-19-100>
- NIBIO. (2024). *Kilden arealinformasjon*. Hentet fra NIBIO Kilden: <https://kilden.nibio.no/>
- NIBIO. (u.d.). *NIBIO*. Hentet fra Landskapsregioner.
- Norges vassdrags- og energidirektorat. (2024). *NVE Atlas*. Hentet fra NVE - Norges vassdrags- og energidirektorat: <https://atlas.nve.no/>
- Plan- og bygningsloven. (2008). *Lov om planlegging og byggesaksbehandling (LOV-2008-06-27-71)*. Hentet fra Lovdata: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-27-71>
- Puschmann, O. (2005). *Nasjonalt referansesystem for landskap*. Ås: NIJOS-rapport 10/2005.
- Riksantikvaren. (2024). *Kulturminnesøk*. Hentet fra <https://www.kulturminnesok.no/kart>
- Statnett. (2022). *Statnett*. Hentet fra Statnett: <https://www.statnett.no/globalassets/foraktorer-i-kraftsystemet/planer-og-analyser/omradeplaner/nord/omradeplan-nord-2022.pdf>
- Statsforvalteren i Troms og Finnmark. (2024). *Nordatlas*. Hentet fra <https://www.nordatlas.no/>
- Sør-Varanger kommune. (2024a). *Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2026*. Hentet fra Sør-Varanger kommune: <https://www.sor-varanger.kommune.no/?cat=431258&id=6030565&1732886863>
- Sør-Varanger kommune. (2024b). *Kommuneplanens arealdel 2018-2030*. Hentet fra Sør-Varanger kommune: <https://www.sor-varanger.kommune.no/?cat=364142&id=5979373&1732886716>
- Sør-Varanger kommune. (2024c). *Planer under arbeid*. Hentet fra Sør-Varanger kommune: <https://www.sor-varanger.kommune.no/planer-under-arbeid.429717.no.html>

Dokumentnr.:	11009-COW-GEN-00008	Rev.:	04A
Tittel:	Konsekvensutredning for landskap	Dato:	25.06.2026

13 Revisjonsbeskrivelse

Gyldig fra	Rev.	Beskrivelse av viktige endringer
24.01.2025		Første utkast
15.01.2026	02A	Rapporten er justert etter oppdatert grunnlag ang. tiltaket.
20.02.2026	03A	Endret forside, oppdatert tiltaksbeskrivelse, oppdatert skadereduserende tiltak.
15.05.2026	04A	Etter kommentarer fra NVE